

Fudulu, Paul; Dinga, Ene; Chitu, Cristinel; Calaican, Laurentiu

Research Report

The implications of the adoption of *acquis communautaire* on financial control in Romania

Pre-Accession Impact Studies II, No. 3

Provided in Cooperation with:

European Institute of Romania, Bucharest

Suggested Citation: Fudulu, Paul; Dinga, Ene; Chitu, Cristinel; Calaican, Laurentiu (2004) : The implications of the adoption of *acquis communautaire* on financial control in Romania, Pre-Accession Impact Studies II, No. 3, European Institute of Romania, Bucharest

This Version is available at:

<https://hdl.handle.net/10419/74621>

Standard-Nutzungsbedingungen:

Die Dokumente auf EconStor dürfen zu eigenen wissenschaftlichen Zwecken und zum Privatgebrauch gespeichert und kopiert werden.

Sie dürfen die Dokumente nicht für öffentliche oder kommerzielle Zwecke vervielfältigen, öffentlich ausstellen, öffentlich zugänglich machen, vertreiben oder anderweitig nutzen.

Sofern die Verfasser die Dokumente unter Open-Content-Lizenzen (insbesondere CC-Lizenzen) zur Verfügung gestellt haben sollten, gelten abweichend von diesen Nutzungsbedingungen die in der dort genannten Lizenz gewährten Nutzungsrechte.

Terms of use:

Documents in EconStor may be saved and copied for your personal and scholarly purposes.

You are not to copy documents for public or commercial purposes, to exhibit the documents publicly, to make them publicly available on the internet, or to distribute or otherwise use the documents in public.

If the documents have been made available under an Open Content Licence (especially Creative Commons Licences), you may exercise further usage rights as specified in the indicated licence.

GLOSAR DE TERMENI UTILIZAȚI ÎN MATERIA CONTROLULUI FINANCIAR

- *Control financiar*: ansamblul format din controlul intern, auditul intern și auditul extern
- *Control intern (control managerial)*: organizația (mai rar), politicile sau procedurile utilizate pentru a asigura: atingerea obiectivelor unei entități instituționale, în condițiile celor trei E; concordanța dintre obiective și resursele utilizate, protecția resurselor față de pierderi, fraudă sau proastă administrare, asigurarea obținerii, menținerii, raportării și utilizării, la timp, pentru decizia managerială, a informațiilor relevante. Responsabilitatea controlului managerial (intern) este a organizației în cauză. (2) Controlul intern include și controlul administrativ.
- *Audit intern*: o activitate independentă, obiectivă, de asigurare și de consultare, având drept scop sporirea valorii și perfecționarea operațiunilor unei organizații. Auditul intern ajută organizația să-și atingă obiectivele, realizând evaluări sistematice și îmbunătățind managementul riscului, controlul și gestionarea proceselor. (3) Auditul intern este organizat în cadrul entității (organizației) auditate, având independență funcțională dar nu una structurală. Auditul intern acoperă trei funcții, care conduc la trei tipuri de audit intern:
 - a) auditul financiar: auditul sistemelor bugetare și al sistemelor financiare; auditul financiar este realizat pe baza unui plan anual, realizând evaluări privind efectivitatea sistemelor de contabilitate (inclusiv la securitatea sistemelor IT implicate);
 - b) auditul de conformitate și regularitate: examinează conformitatea legală și administrativă, onestitatea și corectitudinea administrației, sistemele financiare și de control managerial
 - c) auditul performanței: mai este numit „auditul valorii pentru bani” evaluează gradul în care obiectivele și programele entității auditate au fost atinse sau implementate, analizând costurile, riscurile, acuratețea atingerii obiectivelor și consumul de resurse (inclusiv cu privire la resursele umane); se verifică cei „trei E”: economicitatea, eficacitatea și eficiența (4)
 - *Audit extern*: auditul exercitat de o entitate care nu este sub controlul entității (organizației) auditate și care poate, în principiu, să nu se raporteze, în evaluările făcute, la obiectivele entității (organizației) auditate. Auditul extern este organizat în afara entității (organizației) auditate. Auditul extern examinează dacă veniturile au fost încasate, dacă cheltuielile au fost efectuate legal și regulat și dacă managementul financiar a fost sănătos. Raportează despre orice neregularitate
- *Audit ex ante (a priori)*: audit exercitat înainte de autorizarea efectuării unei tranzacții, sub aspectul legalității, regularității și al existenței resurselor bugetare necesare
- *Audit ex post (a posteriori)*: audit exercitat după realizarea tranzacției financiare. Există trei tipuri de audit ex post:
 - examinarea de către instituția supremă de audit (de ex., în România, Curtea de Conturi a României), care are și funcții judiciare și care emite evaluări privind responsabilitatea persoanelor implicate în gestionarea banului public
 - auditul financiar (prezentat mai sus)
 - auditul performanței (prezentat mai sus), focalizat pe cei „trei E”: economicitate, eficacitate, eficiență
- *Proba de audit*: probă administrată de auditor ca parte a procedurii de auditare, trebuind să îndeplinească următoarele condiții:
 - să fie competentă (cantitativ suficientă și calitativ imparțială), adică să inspire încredere și fiabilitate
 - să fie relevantă: să fie adecvată scopurilor auditului

- să fie rezonabilă: costul administrării ei să fie comensurabil cu rezultatele urmărite de auditor
- *Riscul de audit*: riscul ca procedura de audit utilizată să nu detecteze aspecte care, dacă ar fi detectate, ar modifica raportul de audit
- *Eșantionul de audit*: partea din populația auditată, considerată reprezentativă, așa încât rezultatele constatate pentru eșantion să poată fi extinse, cu risc minim, la întreaga populație
- *Pista de audit*: verigile, procesele, persoanele și structurile care sunt, în sens minimal, suficiente fără a-și pierde din relevanță, pentru interogarea necesară atingerii obiectivelor misiunii de audit, prin procedura specifică (5)
- *Corupție*: abuz, activ sau pasiv, al funcționarilor publici (fie numiți fie aleși), în scopul obținerii de avantaje financiare private sau de alte beneficii
- *Constatare*: elementul genuin al probei de audit: diferența între ceea ce trebuia să fie și ceea ce este în fapt
- *Fraudă*: cea mai severă formă a iregularității, constând într-un act sau o omisiune intenționată, de natură să încalce o regulă (6). Frauda are următoarele forme:
 - cu privire la cheltuieli
 - folosirea sau prezentarea de documente false, incorecte sau incomplete care au ca efect reținerea nejustificată sau eronată de fonduri publice de către cel în cauză; ascunderea de informații (în legătură cu care există obligația legală de divulgare), care, prin această ascundere, au ca efect reținerea nejustificată sau eronată de fonduri publice de către cel în cauză
 - utilizarea fondurilor publice în alte scopuri decât cele pentru care au fost alocate
 - cu privire la venituri
 - folosirea sau prezentarea de documente false, incorecte sau incomplete care au ca efect diminuarea nelegală a resurselor bugetare; ascunderea de informații (în legătură cu care există obligația legală de divulgare), care, prin această ascundere, au ca efect diminuarea obligațiilor bugetare ale celui în cauză
 - utilizarea eronată a veniturilor legal obținute, având ca efect diminuarea obligațiilor bugetare ale celui în cauză
- *Buna administrare a fondurilor*: acel management al fondurilor publice care cumulează următoarele caracteristici:
 - cheltuielile finanțate sunt actuale și legitime
 - inițiativele finanțate sunt bazate pe legi și reguli
 - sunt luate măsuri pentru a preveni și urmări orice neregularitate și pentru a recupera sumele pierdute ca efect al iregularităților sau neglijenței
 - programarea finanțării inițiativelor asigură un interval minim între nevoile de finanțare și acoperirea cu resurse de finanțare
- *Bunul management operațional*: un management operațional bun îndeplinește cumulativ următoarele caracteristici:
 - operațiunile sunt consistente cu cadrul structural național (de ex., Legea finanțelor publice)
 - selectarea operațiunilor se bazează pe evaluări ex-ante
 - decizia de a angaja un program operațional se bazează pe o monitorizare anuală adecvată
 - există evaluări ex-post care servesc la măsurarea impactului operațiunii și care vor fi utilizate ulterior
 - planurile de finanțare a operațiunilor sunt suficient de detaliate. Ele fac referire la planul indicativ de finanțare la nivel național

- *Independență a auditorului intern:* auditorul intern este independent atunci când își desfășoară activitatea în mod liber și obiectiv. De asemenea, auditorul intern este independent în raport cu activitatea auditată. Independența permite auditorului intern să emită judecăți (evaluări) imparțiale și corecte (7). De menționat faptul că auditorul intern nu este independent față de șeful entității (organizației) căruia îi raportează și față de care este responsabil
- *Iregularitate:* orice înfrângere (încălcare) a legii rezultând dintr-un act sau dintr-o omisiune a unui operator economic care are sau ar putea avea ca efect prejudicierea banului public fie prin reducerea ori pierderea veniturilor publice fie prin cheltuirea nejustificată a resurselor publice
- *Opinie:* concluzie scrisă a unui auditor ca rezultat al auditului financiar sau a celui de conformitate și regularitate
- *Control financiar public intern:* cuprinde doar controlul intern (managerial) și auditul public intern, fără auditul public extern¹
- *Guvernanță:* setul de relații dintre management, board și acționari. Ea livrează structura prin care sunt atinse obiectivele organizației precum și mijloacele de atingere a acestora; ea monitorizează performanța
-

¹ Așa cum vom discuta mai jos, țările candidate, fără a avea obligația, au fost solicitate de Comisia Europeană să elaboreze un document de poziție (Policy Paper) cu privire la Public Internal Financial Control, în care să-și expună strategia de atingere a standardelor europene în materia controlului financiar intern, în privința entităților publice și a celor care folosesc fonduri publice sau utilizează patrimoniu public. România a elaborat și prezentat la Bruxelles un asemenea document, prin Ministerul Finanțelor Publice, în anul 2001.

EXTRASE DIN LEGISLAȚIA PRIMARĂ PRIVIND CONTROLUL FINANCIAR

- din TEC, art. 10
 1. Statele membre vor lua toate măsurile adecvate, generale sau particulare, pentru asigurarea îndeplinirii obligațiilor decurgând din tratat sau din acțiuni realizate de instituțiile comunitare. Statele membre vor facilita realizarea obiectivelor Comunității
 2. Statele membre se vor abține de la orice măsuri care ar putea periclita atingerea obiectivelor comunității
- din TEC, art. 211
 3. Comisia se va asigura că prevederile Tratatului și măsurile luate de instituții în scopul realizării acestora, sunt aplicate
 4. Comisia va formula recomandări sau va emite opinii în legătură cu prevederile Tratatului, dacă acesta stabilește astfel sau dacă Comisia consideră necesar
 5. Comisia va dispune de propria sa putere de decizie și va participa la proiectarea măsurilor luate de către Consiliu sau de către Parlament, în modalitatea prevăzută în Tratat
 6. Comisia își va exercita puterile conferite de Consiliu pentru implementarea regulilor prevăzute în Tratat
- din TEC, art. 246 – 248
 7. Curtea Auditorilor realizează auditul (art. 246)
 8. Independența membrilor Curții Auditorilor este în afara oricărei îndoieli. Ei își vor îndeplini îndatoririle într-un mod complet independent, neprimind instrucțiuni de la nici o entitate și abținându-se de la orice acțiune incompatibilă cu îndatoririle lor (art. 247)
 9. Pe perioada mandatului, membrii Curții Auditorilor nu se pot angaja în nici o altă ocupație, lucrativă sau nu. Pe perioada mandatului și după mandat, membrii Curții Auditorilor vor avea un comportament caracterizat de integritate și discreție, inclusiv în cazul în care, după terminarea mandatului, vor accepta numiri (desemnări în anumite poziții) sau alte beneficii (art. 247)
 10. Pierderea calității de membru al Curții Auditorilor se poate produce: a) prin înlocuirea regulamentară; b) în caz de deces; c) la cerere; d) prin retragere obligatorie, caz în care se produce destituirea, la cererea Curții de Justiție, dacă aceasta constată, la cererea Curții Auditorilor, neîndeplinirea corespunzătoare a îndatoririlor (Art. 247)
 11. Prevederile Protocolului privind privilegiile și imunitățile, aplicate judecătorilor Curții de Justiție, sunt aplicabile și membrilor Curții Auditorilor (art. 247)

12. Curtea Auditorilor examinează toate conturile de venituri și cheltuieli ale Comunității, precum și toate conturile de venituri și cheltuieli ale instituțiilor comunitare, în măsura în care o astfel de examinare nu este exclusă (art. 248)
13. Curtea Auditorilor prezintă Parlamentului și Consiliului, evaluări privind veridicitatea² conturilor și legalitatea și regularitatea tranzacțiilor financiare (art. 248)
14. Curtea Auditorilor examinează: a) dacă toate veniturile au fost încasate, b) dacă toate cheltuielile au fost angajate legal și regular; c) dacă managementul financiar a fost adecvat³. Curtea Auditorilor raportează orice iregularitate constatată (art. 248)
15. Auditul veniturilor se realizează prin examinarea sumelor datorate, respectiv a sumelor efectiv încasate către Comunitate (art. 248)
16. Auditul cheltuielilor se realizează pe baza angajamentelor de cheltuieli, respectiv a plăților efectiv efectuate (art. 248)
17. Auditul veniturilor și cheltuielilor poate fi efectuat și înainte de închiderea conturilor anului financiar în curs (art. 248)
18. Auditul exercitat de Curtea Auditorilor poate fi realizat în mod documentar sau/și, dacă este necesar, la fața locului (în instituțiile Comunității), pornind de la premisa că toate instituțiile Comunității administrează veniturile și cheltuielile în interesul acesteia; prezumția de bună credință este acordată și persoanelor (fizice sau juridice) care primesc fonduri publice de la bugetul Comunității (art. 248)
19. În țările membre, auditul este realizat de instituții naționale sau, dacă acestea nu au destulă putere, de către departamente de vocație națională. Curtea Auditorilor și structurile naționale de audit cooperează pe bază de încredere și în condițiile menținerii independenței. Dacă structurile naționale intenționează să participe la unele misiuni de audit ale Curții Auditorilor, ele vor informa Curtea Auditorilor despre această intenție (art. 248)
20. Toate instituțiile Comunității, orice alte structuri care administrează bani publici în interesul Comunității, persoane (fizice sau juridice) care primesc fonduri publice de la bugetul Comunității, instituțiile naționale de audit (sau departamentele naționale, dacă structurile naționale de audit nu au destulă putere) au obligația de pune la dispoziția Curții Auditorilor, la cererea acesteia, orice documente și informații necesare realizării obiectivelor Curții Auditorilor (art. 248)
21. În ceea ce privește activitatea Băncii Europene de Investiții, care administrează veniturile și cheltuielile Comunității, dreptul Curții Auditorilor de a avea acces la informații relevante va fi stabilit printr-un

² Termenul englezesc este „reliability”, care înseamnă încredere, siguranță, fiabilitate. Am considerat că termenul de veridicitate cuprinde, în limba română, toate aceste semnificații.

³ Termenul englezesc este „sound”, care înseamnă robust, temeinic, sănătos. Am considerat că termenul de adecvat cuprinde, în limba română, toate aceste semnificații.

acord între BEI, Curtea Auditorilor și Comisie. În lipsa unui asemenea acord, Curtea Auditorilor va avea, totuși, acces la orice informație necesară pentru realizarea auditului veniturilor și cheltuielilor Comunității, administrate de BEI (art. 248)

22. Curtea Auditorilor va elabora un raport anual, după închiderea fiecărui an financiar, pe care-l va înainta celorlalte instituții comunitare și care va fi publicat, împreună cu opiniile instituțiilor referitoare la observațiile făcute de Curtea Auditorilor, în Jurnalul Oficial al Comunității Europene (art. 248)
23. În orice moment, Curtea Auditorilor poate elabora observații, de obicei sub formă de rapoarte speciale cu privire la anumite chestiuni și poate formula opinii, la cererea instituțiilor comunitare (art. 248)
24. Curtea Auditorilor asistă Parlamentul și Consiliul în exercitarea puterilor lor privind implementarea bugetului (art. 248)
 - din TEC, art. 268 – 279
25. Toate pozițiile de venituri și cheltuieli ale Comunității, inclusiv cele privind Fondul Social European, vor fi avute în vedere la estimarea anului financiar și vor fi incluse în buget (art. 268)
26. Cheltuielile administrative ale instituțiilor, conform prevederilor din Tratat, privind politica comună externă și de securitate, precum și cele privind cooperarea în justiție și afaceri interne, vor fi prevăzute în buget. Cheltuielile operaționale ocazionate de implementarea dispozițiilor din Tratat, vor fi prevăzute, în condiții stabilite, în buget (art. 268)
27. Veniturile și cheltuielile bugetului vor fi echilibrate (art. 268)
28. Cu excepția prejudiciilor, bugetul va fi finanțat în întregime din resurse proprii (art. 269)
29. Consiliul poate, la recomandarea Comisiei și după consultări cu Parlamentul, să stabilească dispoziții cu privire la sistemul resurselor proprii ale Comunității, pe care să le recomande statelor membre pentru a fi adoptate în acord cu prevederile constituționale naționale (art. 269)
30. Cheltuielile prevăzute în buget vor fi autorizate pentru un singur an financiar, dacă prevederile art. 279 nu prevăd altfel (art. 271)
31. În conformitate cu prevederile art. 270, orice alocație, alta decât cele afectate cheltuielilor de personal, necheltuită până la sfârșitul anului financiar, poate fi reportată doar pentru anul financiar următor (art. 271)
32. Alocațiile vor fi grupate pe capitole, după natura sau scopul lor, și vor fi subdivizate, atât cât este necesar, conform prevederilor art. 279 (art. 271)
33. Cheltuielile pentru Parlament, Consiliu, Comisie și Curtea de Justiție vor fi evidențiate separat în buget (art. 271)

34. Anul financiar se desfășoară între 1 ianuarie și 31 decembrie (art. 272)
35. Fiecare instituție a Comunității își va estima cheltuielile înainte de 1 iulie. Comisia va consolida aceste estimări într-un proiect preliminar al bugetului. Comisia poate atașa la acest proiect opinii cu privire la estimări diferite ale cheltuielilor (art. 272)
36. Proiectul preliminar al bugetului va trebui să conțină o estimare a veniturilor și una a cheltuielilor (art. 272)
37. Comisia va prezenta Comisiei proiectul preliminar al bugetului până nu mai târziu de 1 septembrie în anul anterior celui în care se va implementa bugetul în cauză (art. 272)
38. Consiliul va consulta Comisia și, dacă consideră necesar, celelalte instituții implicate, ori de câte ori intenționează să se abată de la proiectul preliminar al bugetului (art. 272)
39. Consiliul, cu majoritatea calificată, aprobă proiectul bugetului și-l transmite Parlamentului, până nu mai târziu de 5 octombrie în anul precedent celui în care se va implementa bugetul în cauză (art. 272)
40. Parlamentul are dreptul să amendeze proiectul bugetului cu majoritatea voturilor membrilor săi, și să prezinte Consiliului, cu majoritatea absolută a voturilor exprimate, modificări la proiectul bugetului referitoare la cheltuielile obligatorii rezultând din prevederile Tratatului, ori din norme rezultând din acesta (art. 272)
41. Dacă, în termen de 45 de zile de la primirea proiectului de buget, Parlamentul îl aprobă, atunci bugetul se consideră adoptat. Dacă, în cele 45 de zile, Parlamentul nici nu amendează nici nu propune modificări la proiect, bugetul este considerat adoptat. Dacă, în cele 45 de zile, Parlamentul adoptă amendamente sau propune modificări, atunci proiectul de buget, împreună cu propunerile de amendamente și de modificări, se întoarce la Consiliu (art. 272)
42. După discutarea proiectului de buget cu Comisia și, dacă este necesar, cu alte instituții implicate, Consiliul acționează astfel: (art. 272)
 - a. Consiliul poate, cu votul majorității calificate, să modifice orice amendament adoptat de Parlament
 - b. în ceea ce privește propunerile de modificare adoptate de Parlament:
 - i. dacă o modificare propusă de Parlament nu are ca efect creșterea cheltuielilor totale ale unei instituții, datorită, în particular, faptului că creșterea de cheltuieli presupusă este în mod explicit compensată complet sau chiar mai mult de alte propuneri de modificare care implică reduceri de cheltuieli, Consiliul poate, cu votul majorității calificate, să respingă propunerea de modificare. Dacă nu se ia decizia de respingere, propunerea se consideră acceptată

- ii. dacă o modificare propusă de Parlament are ca efect creșterea cheltuielilor totale ale unei instituții, Consiliul poate, cu votul majorității calificate, să accepte propunerea. Dacă nu se ia decizia de acceptare, propunerea se consideră respinsă
 - iii. dacă, în oricare dintre cazurile i., respectiv ii., de mai sus, Consiliul a respins o propunere de modificare, atunci el poate, cu votul majorității calificate, fie să mențină suma propusă în proiectul de buget, fie s-o modifice
43. Proiectul de buget va fi modificat conform deciziilor luate de Consiliu (art. 272)
44. Dacă, în termen de 15 zile de la primirea proiectului de buget de la Parlament, Consiliul nu a modificat nici un amendament primit de la Parlament și dacă modificările propuse de Parlament au fost acceptate, atunci bugetul se consideră a fi adoptat. Consiliul va informa Parlamentul despre faptul că nu a modificat nici un amendament și că a acceptat toate propunerile de modificare (art. 272)
45. Dacă, în cele 15 zile, Consiliul a modificat unul sau mai multe amendamente adoptate de Parlament, sau dacă propunerile de modificare propuse de acesta au fost respinse sau modificate, proiectul de buget astfel modificat se transmite Parlamentului. Consiliul va informa Parlamentul despre rezultatul deliberărilor sale (art. 272)
46. În termen de 15 zile de la noua primire a proiectului de buget, Parlamentul, care este informat în legătură cu intervențiile Consiliului asupra propunerilor sale, poate, în prezența majorității membrilor săi și cu o majoritate de 3/5 din voturile exprimate, să modifice sau să respingă modificările la amendamentele sale, efectuate de Consiliu, și să adopte bugetul în consecință. Dacă, în intervalul menționat, Parlamentul nu acționează, bugetul se consideră adoptat (art. 272)
47. După îndeplinirea întregii proceduri bugetare, președintele Parlamentului declară că bugetul a fost adoptat în formă finală (art. 272)
48. Totuși, Parlamentul, în prezența majorității membrilor săi și cu 2/3 din numărul de voturi exprimate, poate, dacă există motive întemeiate, respinge proiectul de buget și cere elaborarea unui nou proiect (art. 272)
49. Față de necesarul de cheltuieli totale rezultând din Tratat sau din actele normative adoptate în concordanță cu Tratatul, anual volumul total al cheltuielilor poate să crească cu o rată maximă stabilită de Comisie, după consultări cu Comitetul de Politică Economică: (art. 272)
- a. trendul, în termeni reali (în termeni de volum), al PIBla nivelul Comunității
 - b. variația medie în bugetele țărilor membre
 - c. trendul costului vieții pe perioada anului anterior

50. Această rată de creștere va fi comunicată, înainte de 1 mai, tuturor instituțiilor Comunității, care sunt obligate să țină seama de ea pe tot parcursul procesului bugetar (art. 272)
51. Dacă, în ceea ce privește cheltuielile, altele decât cele rezultând din prevederile Tratatului sau din acte normative adoptate în concordanță cu acesta, rata actuală de creștere în proiectul de buget, stabilită de Consiliu, este mai mare de jumătate din rata maximă, Parlamentul poate, exercitându-și drepturile de amendare, să crească cheltuielile până la o sumă care să nu depășească jumătate din rata maximă (art. 272)
52. Dacă Parlamentul, Consiliul și Comisia consideră că activitățile Comunității cer ca rata maximă să fie depășită, se poate stabili o altă rată de către Consiliu, lucrând în prezența majorității calificate și Parlament, lucrând în prezența majorității membrilor și cu 3/5 din numărul voturilor exprimate (art. 272)
53. Fiecare instituție își va exercita puterile conform prevederilor acestui articol și respectând dispozițiile Tratatului și cele ale actelor normative adoptate în concordanță cu acesta, în special cele privind resursele proprii ale Comunității și echilibrul dintre venituri și cheltuieli (art. 272)
54. Dacă, la începutul anului financiar, bugetul nu a fost, încă, votat, o sumă echivalentă cu nu mai mult decât 1/12 din alocațiile bugetare ale anului financiar precedent poate fi cheltuită în fiecare lună, privind fiecare capitol sau subdiviziune din buget, în acord cu prevederile art. 279. Această procedură nu va putea pune, totuși, la dispoziția Comisiei o sumă mai mare decât echivalentul a 1/12 din cea prevăzută în proiectul de buget în curs de elaborare (art. 273)
55. Consiliul poate, cu o majoritate calificată, să autorizeze cheltuieli peste acest nivel (art. 273)
56. Dacă decizia de referă la o cheltuială care nu rezultă din prevederile Tratatului sau a actelor normative emenate în baza lui, Consiliul va supune problema imediat Parlamentului; într-un interval de 30 de zile, Parlamentul, lucrând în prezența a majorității membrilor săi, și luând decizii cu 3/5 din voturile exprimate, poate adopta o decizie diferită cu privire la plafonul maxim al cheltuielii respective. Această parte a deciziei Consiliului va fi suspendată până în momentul în care Parlamentul va fi luat o decizie. Dacă, în interiorul acestui interval, Parlamentul nu a luat o decizie care să difere de decizia Consiliului, aceasta din urmă se consideră adoptată (art. 273)
57. Comisia va implementa bugetul în acord cu prevederile art. 279, pe proprie răspundere și în limitele alocațiilor bugetare, acordând atenție principiului bunului management financiar. Statele membre vor coopera cu Comisia pentru a garanta utilizarea alocațiilor bugetare în acord cu principiile bunului management financiar. (art. 274)
58. Vor fi prescrise reguli pentru fiecare instituție privind partea ei din efectuarea cheltuielilor (art. 274)
59. În interiorul bugetului, Comisia poate, în limitele și condițiile stabilite de art. 279, să transfere alocații de la un capitol la altul și de la o subdiviziune la alta (art. 274)

60. Comisia va prezenta anual Consiliului și Parlamentului, situația conturilor anului financiar precedent, cu privire la implementarea bugetului. Comisia va prezenta, de asemenea, celor două instituții, evaluarea financiară privind creanțele și angajamentele Comunității (art. 275)
 61. Parlamentul, acționând la recomandarea Consiliului luată cu majoritatea calificată, va da descărcare de gestiune Comisiei cu privire la implementarea bugetului. Pentru aceasta, Parlamentul și Consiliul, la rândul lor, vor examina conturile și evaluarea financiară descrise în art. 275, raportul anual al Curții Auditorilor împreună cu opiniile instituțiilor în legătură cu care Curtea Auditorilor a formulat observații, conform prevederilor art. 248, precum și alte rapoarte speciale relevante ale Curții Auditorilor (art. 276)
 62. Înainte de a da descărcare de gestiune Comisiei, ori din orice alt motiv aflat în legătură cu exercitarea puterii privind implementarea bugetului, Parlamentul poate cere Comisiei să prezinte probe cu privire la efectuarea cheltuielilor sau la operațiunile sistemului de control financiar. Comisia va furniza toate informațiile solicitate (art. 276)
 63. Comisia va lua toate măsurile adecvate pentru rezolvarea observațiilor privind decizia de descărcare de gestiune sau a altor observații ale Parlamentului privind execuția cheltuielilor ca și a comentariile însoțind recomandările de descărcare de gestiune adoptate de Consiliu (art. 276)
 64. La cererea Parlamentului sau a Consiliului, Comisia va raporta asupra măsurilor luate în lumina acestor observații și comentarii, și îndeosebi asupra instrucțiunilor date departamentelor responsabile de implementarea bugetului. Aceste rapoarte vor fi înaintate Curții Auditorilor (art. 276)
 65. Bugetul va fi proiectat în sistemul de decontări precizat de art. 279 (art. 277)
 66. art. 278 nu mai este valabil după introducerea EURO
 67. Consiliul, acționând în unanimitate, la propunerea Comisiei, după consultarea Parlamentului și după obținerea opiniei Curții auditorilor, va:
(art. 279)
 - a. elabora reguli specificând în particular procedura care urmează a fi adoptată pentru stabilirea și implementarea bugetului și pentru prezentarea și auditarea conturilor
 - b. determina metodele și procedurile prin care venitul bugetar asigurat de regulile privind resursele proprii ale Comunității, vor deveni disponibile pentru Comisie și va determina măsurile de aplicat, dacă este cazul, pentru îndeplinirea condițiilor de lichiditate
 - c. prescrie reguli privind responsabilitatea controlorilor financiari autorizând ofițeri și ofițeri de cont și adoptând proceduri adecvate pentru inspecții.
- din TEC, art. 280

68. Comunitatea și statele membre vor combate fraudă și orice alte activități ilegale care afectează interesele financiare ale Comunității, prin măsuri care vor fi luate în concordanță cu acest articol, care vor acționa ca o piedică și care vor fi astfel proiectate încât să producă protecție efectivă în statele membre
69. Statele membre vor lua aceleași măsuri pentru a proteja interesele financiare ale Comunității ca și cele luate pentru a-și proteja propriile interese financiare
70. Respectând prevederile Tratatului, statele membre își vor coordona acțiunile destinate să protejeze interesele financiare ale Comunității împotriva fraudei. În acest scop, ele vor organiza, împreună cu Comisia, cooperări strânse și regulate între autoritățile competente
71. Consiliul, acționând în concordanță cu dispozițiile art. 251, după consultarea Curții Auditorilor, va adopta măsurile necesare în domeniile prevenirii și luptei împotriva fraudei care afectează interesele financiare ale Comunității, în scopul producerii unei protecții efective și echivalente în statele membre. Aceste măsuri nu vor afecta aplicarea legii criminale naționale sau administrarea națională a justiției
72. Comisia, în cooperare cu statele membre, vor prezenta în fiecare an, Parlamentului și Consiliului, un raport cu măsurile luate pentru implementarea dispozițiilor acestui articol

**LISTA PRINCIPALELOR DOCUMENTE NORMATIVE DE LEGISLAȚIE SECUNDARĂ,
PRIVIND REGLEMENTAREA CONTROLULUI FINANCIAR**

I. Privind bugetul:

1. **1231/77**: Financial Regulation of 21 December 1977 applicable to the general budget of the European Communities. (Implemented by **3418/93**)
2. **3418/93**: Commission Regulation (Euratom, ECSC, EC) No. 3418/93 of 9 December 1993 laying down detailed rules for the implementation of certain provisions of the Financial Regulation of 21 December 1977
3. **94/729**: Council Decision (EC, Euratom) of 31 October 1994 on budgetary discipline **Interinstitutional agreement**: Budgetary discipline and improvement of the budgetary procedure

II. Privind resursele proprii

4. **88/376**: Council Decision (EEC, Euratom) of 24 June 1988 on the system of the Communities' own resources (Implemented by 1552/89)
5. **1552/89**: Council Regulation (EEC, Euratom) No. 1552/89 of 29 May 1989 implementing Decision 88/376/EEC, Euratom on the system of the Communities' own resources
6. **1553/89**: Council Regulation (EEC, Euratom) No. 1553/89 on the definitive uniform arrangements for the collection of own resources accruing from value added tax
7. **89/130**: Council Directive (EEC, Euratom) of 13 February 1989 on the harmonisation of the compilation of gross national product at market prices
8. **94/728**: Council Decision (EC, Euratom) of 31 October 1994 on the system of the European Communities' own resources System of own resources of the EC
9. **210/97**: Decision No. 210/97/EC of the European Parliament and of the Council of 19 December 1996 adopting an action programme for customs in the Community (Customs 2000)

III. Reguli generale privind controlul financiar și auditul extern

10. **2988/95**: Council Regulation (EC, Euratom) No. 2988/95 of 18 December 1995 on the protection of the European Communities financial interests

11. **2185/96**: Council Regulation (Euratom, EC) No. 2185/96 of 11 November 1996 concerning on-the-spot checks and inspections carried out by the Commission in order to protect the European Communities' financial interests against fraud and other irregularities

IV. Agricultură și pescuit

12. **1663/95**: Commission Regulation (EC) No. 1663/95 of 7 July 1995 laying down detailed rules for the application of Council regulation (EEC) No. 729/70 regarding the procedure for the clearance of the accounts of the EAGGF Guarantee Section
13. **4045/89**: Council Regulation (EEC) No. 4045/89 of 21 December 1989 on scrutiny by Member States of transactions forming part of the system of financing by the Guarantee Section of the European Agricultural Guidance and Guarantee Fund
14. **307/91**: Council Regulation (EEC) No. 307/91 of 4 February 1991 on reinforcing the monitoring of certain expenditure chargeable to the Guarantee Section of the European Agricultural Guidance and Guarantee Fund
15. **3508/92**: Council Regulation (EEC) No. 3508/92 of 27 November 1992 establishing an integrated administration and control system (IACS) for certain Community aid schemes (Implemented by 3887/92)
16. **3887/92**: Commission Regulation (EEC) No. 3887/92 of 23 December 1992 laying down detailed rules for applying the integrated administration and control system for certain Community aid schemes
17. **723/97**: Council Regulation (EC) No. 723/97 of 22 April 1997 on the implementation of Member States' action programmes on control of EAGGF Guarantee Section expenditure
18. **515/97**: Council Regulation (EC) No 515/97 of 13 March 1997 on mutual assistance between the administrative authorities of the Member States and cooperation between the latter and the Commission to ensure the correct application of the law on customs and agricultural matters
19. **386/90**: Council Regulation (EEC) No. 386/90 of the 12 February 1990 on the monitoring carried out at the time of export of agricultural products receiving refunds or other amounts
20. **1257/1999**: Council Regulation (EC) No 1257/1999 of 17 May 1999 on support for rural development from the European Agricultural Guidance and Guarantee Fund (EAGGF) and amending and repealing certain Regulations
21. **1258/1999**: Council Regulation (EC) No 1258/1999 of 17 May 1999 on the financing of the common agricultural policy
22. **1263/1999**: Council Regulation (EC) No 1263/1999 of 21 June 1999 on the Financial Instrument for Fisheries Guidance

V.

Fonduri structurale

23. **1260/1999**: Council Regulation (EC) No 1260/1999 of 21 June 1999 laying down general provisions on the Structural Funds
24. **1261/1999**: Regulation (EC) No 1261/1999 of the European Parliament and of the Council of 21 June 1999 on the European Regional Development Fund
25. **1262/1999**: Regulation (EC) No 1262/1999 of the European Parliament and of the Council of 21 June 1999 on the European Social Fund
26. **2052/88**: Council Regulation (EEC) No. 2052/88 of 24 June 1988 on the tasks of the Structural Funds and their effectiveness and on co-ordination of their activities between themselves and with the operations of the European Investment Bank and the other existing financial instruments (Implemented by 4253/88)
27. **2064/97**: Commission Regulation (EC) No 2064/97 of 15 October 1997 establishing detailed arrangements for the implementation of Council regulation (EEC) N0 4253/88 as regards the financial control by Member States of operation co-financed by the Structural funds
28. **4253/88**: Council Regulation (EEC) No. 4253/88 of 19 December 1988 laying down provisions for implementing Regulation (EEC) No. 2052/88 as regards co-ordination of the activities of the different Structural Funds between themselves and with the operations of the European Investment Bank and the other existing financial instruments

VI.

Fonduri de coeziune

29. **1264/1999**: Council Regulation (EC) No 1264/1999 of 21 June 1999 amending Regulation (EC) No 1164/94: establishing a Cohesion Fund
30. **1265/1999**: Council Regulation (EC) No 1265/1999 of 21 June 1999 amending Annex II to Regulation (EC) No 1164/94 establishing a Cohesion Fund

VII.

Fonduri de preaderare

31. **3906/89**: Council Regulation (EEC) No 3906/89 of 18 December 1989 on economic aid to the Republic of Hungary and the Polish People's Republic - with amendments (Phare)
32. **1266/1999**: Council regulation (EC) No 1266/1999 of 21 June 1999 on coordinating aid to the applicant countries in the framework of the pre-accession strategy and amending Regulation (EEC) No 3906/89
33. **1267/1999**: Council Regulation (EC) No 1267/1999 of 21 June 1999 establishing an Instrument for Structural Policies for Pre-accession

34. **1268/1999**: Council Regulation (EC) No 1268/1999 of 21 June 1999 on Community support for pre-accession measures for agriculture and rural development in the applicant countries of central and eastern Europe in the pre-accession period
35. **595/91**: Council Regulation (EEC) No. 595/91 of 4 March 1991 concerning irregularities and the recovery of sums wrongly paid in connection with the financing of the common agricultural policy and the organisation of an information system in this field
36. **1681/94**: Commission Regulation (EC) No. 1681/94 of 11 July 1994 concerning irregularities and the recovery of sums wrongly paid in connection with the financing of the structural policies and the organisation of an information system in this field
37. **1469/95**: Council Regulation (EC) No. 1469/95 of 22 June 1995 on measures to be taken with regard to certain beneficiaries of operations financed by the Guarantee Section of the EAGGF
38. **745/96**: Commission Regulation (EC) No. 745/96 of 24 April 1996 laying down detailed rules for the application of Council Regulation (EC) No. 1469/95 on measures to be taken with regard to certain beneficiaries of operations financed by the Guarantee Section of the EAGGF

VIII.

Lupta împotriva fraudei și corupției

39. **Agreement**: Interinstitutional Agreement of 25 May 1999 between the European Parliament, the Council of the European Union and the Commission of the European Communities concerning internal investigations by the European Anti-Fraud Office (OLAF)
40. **Decision**: Commission Decision of 28 April 1999 establishing the European Anti-fraud Office (OLAF) (notified under document number SEC(1999) 802) (1999/352/EC, ECSC, Euratom)
41. **1073/1999**: Regulation (EC) No 1073/1999 of the European Parliament and of the Council of 25 May 1999 concerning investigations conducted by the European Anti-Fraud Office (OLAF)
42. **1074/1999**: Council Regulation (EURATOM) No 1074/1999 of 25 May 1999 concerning investigations conducted by the European Anti-Fraud Office (OLAF)

**LISTA PRINCIPALELOR PREVEDERI REFORMATOARE PRIVIND CONTROLUL
FINANCIAR, DIN WP1 ȘI WP2**

I. prevederi cu caracter general:

1. trebuie dezvoltată o funcție a capabilității auditului intern, care să funcționeze cel puțin până la separarea completă a controlului intern (controlului managerial) de auditul intern
 - a. aceasta ar putea să funcționeze chiar în cadrul unei substructuri specializate, distincte, a structurii de audit public intern
2. controlul financiar ex-ante va funcționa în mod independent doar pe perioada în care, treptat, fără a genera disfuncții, el va trece în structura operațională a controlului intern, managerul asumându-și întreaga responsabilitate a legalității și regularității operațiunilor (tranzacțiilor) financiare
3. una dintre cele trei mari teme ale White Paper (WP) este cea privind revizuirea managementului financiar
 - a. în acest sens, planul de acțiune pentru implementarea prevederilor WP durează până la jumătatea anului 2002, urmând ca, în decembrie 2002, să se publice o evaluare a situației
4. reforma preconizată de WP se bazează pe următoarele principii:
 - a. independență
 - b. responsabilitate (sub aspectul filierelor de raportare)
 - c. răspundere (în sensul juridic al termenului)
 - d. eficiență (bazată pe două direcții: simplificare și descentralizare)
 - e. transparență
5. trebuie accentuat pe stabilirea obiectivelor (priorităților) comparativ cu accentul pe control
6. alocarea resurselor trebuie să se facă pe obiective
 - a. stabilirea priorităților (priorități noi pot fi acceptate doar după evaluarea celor existente)
 - b. echilibrarea mai bună a managementului intern cu cel extern
 - c. promovarea metodelor mai bune de muncă
7. se va trece la activity-based management (ABM): stabilirea priorităților se face împreună cu alocarea resurselor: până în iulie 2002
8. anual fiecare direcție generală va prezenta un raport de activitate (inclusiv de către delegațiile europene în țările nemembre)
9. dezvoltarea unei politici de externalizare, pentru a permite Comisiei să se ocupe de lucrurile importante și cu impact major
 - a. delegare
 - b. descentralizare
 - c. contractare de servicii
10. implementarea de metode de lucru orientate spre performanță

II. prevederi în materia controlului financiar (audit, control și management financiar):

11. unul dintre scopurile centrale ale reformei este să creeze o cultură administrativă
12. operațiunile financiare trebuie să devină mai simple, mai transparente, și mai descentralizate
13. o componentă cheie pentru reforma în audit, managementul financiar și control este ABM
14. auditul, managementul financiar și auditul intern vor fi restructurate
15. ofițerii de autorizare și toți managerii trebuie să-și asume responsabilitățile pentru tot ceea ce fac
16. apărarea intereselor Comunității se va baza pe cooperarea legislativă cu statele membre
17. definirea responsabilităților pentru ofițerii de autorizare și pentru manageri
18. crearea bazelor pentru un management sănătos implică:
 - a. definirea clară a sarcinilor
 - b. înțelegerea responsabilităților

- c. calitatea controlului instituit de management
 - d. corectitudinea și încrederea
19. managementul financiar este doar un aspect al managementului operațional
20. Cel care decide trebuie să fie și cel care autorizează
21. crearea unui grup de avertizare, la dispoziția directorului, care să-l avertizeze despre eventualitatea unor neregularități (control intern) – până în iulie 2000
22. revizuirea managementului financiar, controlului și auditului (cap. V)
- a. principala critică adusă: neputința de a preveni neregularitățile în cazuri importante
 - b. principala cauză: centralizarea controlului financiar ex-ante
 - i. se crea o falsă impresie de securitate a banului public
 - ii. se edifica o cultură a de-responsabilizării a managerului
 - iii. se îngreuna execuția bugetului
 - iv. responsabilitatea era divizată între ex-ante și ex-post control, ceea ce conducea la conflicte de interes
 - c. propuneri de schimbare
 - i. transferarea controlului curent de la controlorul financiar la directorul general: managerii sunt direct responsabili pentru deciziile financiare luate (expresia aceste responsabilități: declarația din raportul anual – au fost implementate sisteme de control adecvate, iar resursele au fost folosite pentru destinațiile stabilite)
 - ii. unitatea financiară va asigura asistența în domeniul financiar la fiecare serviciu
 - iii. se va respecta principiul separării responsabilităților, așa încât pentru fiecare operațiune financiară răspunderea va fi asumată de cel puțin 2 persoane
 - iv. la nivelul Comisiei se va crea un serviciu financiar central care va da asistență departamentelor Comisiei (sub coordonarea responsabilului cu bugetul)
 - v. se va crea Serviciul de Audit Intern (SAI)
 - vi. se va crea un Comitet privind progresul în audit (CPA)
 - d. protejarea intereselor financiare ale Comunității, prin:
 - i. (legislație terțiară): ghiduri pentru proiecte eficiente de management
 - ii. mai buna coordonare între OLAF și alte departamente ale Comisiei
 - iii. implicarea strânsă a OLAF în problemele de licitații și contracte de management
 - iv. optimizarea sistemului de atenție pentru fondurile comunitare
 - v. creșterea eficacității managementului recuperării sumelor plătite nejustificat
23. Comisia nu are o bază legală pentru armonizarea sistemelor de control financiar (așa cum sunt definite în PIFC), pentru bugetele naționale ale statelor membre (Koning); tot ceea ce există pe plan legal se referă la bugetul EU iar, cu privire la bugetele statelor membre, prevederile privesc implementarea sistemelor de control național al fondurilor europene
- i. audit intern independent funcțional
 - ii. autoritate centrală (sau autorități centrale) de armonizare și coordonare a metodologiei de control și de audit
24. tipurile de legislație, la nivelul UE sunt (8):
- a. legislație primară (așa cum a fost definită mai sus)
 - b. legislație secundară (așa cum a fost definită mai sus)
 - c. legislație terțiară: standarde (de ex., CFPI – control financiar public intern –, carta auditului intern, codul de etică pentru auditul public intern, manuale de audit, manuale pentru controlul intern și management financiar, cadrul pistei de audit și altele asemenea)

III.

plan de acțiune pentru implementarea WP1⁴:

⁴ Prevăzut în White Paper 2 (Action Plan)

25. în domeniul auditului, managementului financiar și al controlului trebuie să se stabilească clar obiectivele, prin trei acțiuni:
- definierea clară a sarcinilor
 - înțelegerea responsabilităților de către cei vizați
 - onestitate și încredere în respectarea regulilor (prin crearea unei culturi administrative)
26. acțiuni de implementat:
- acțiunea 63*: descrierea responsabilităților fiecărui actor financiar (ofițer de autorizare, ofițer contabil și controlor financiar)
 - acțiunea 64*: delegarea puterii, se va face în ideea ca cel care decide asupra efectuării operațiunii să fie aceeași persoană cu cel care autorizează operațiunea
 - acțiunea 65*: desființarea vizei ex-ante centralizate
 - acțiunea 66*: crearea comisiei (grupul de avertizare) privind iregularitățile financiare (Financial Irregularities Panel)
 - va fi un consilier al directorului pentru evaluarea suspiciunilor privind erori financiare sau posibilitatea unor iregularități
 - este un pas intermediar între sesizare unor nereguli și luare de măsuri disciplinare
 - se ocupă de iregularitățile sau erorile care nu par a fi fraude
 - dacă sunt fraude, grupul va informa OLAF
 - grupul poate, după caz, solicita o misiune specială a IAS
 - acțiunea 68*: înființarea SAI (inclusiv elaborarea unui cod de etică a auditorilor)
 - acțiunea 69*: raportarea și planificarea SAI: raportarea se va face către vicepreședintele Comisiei responsabil; șeful auditului va elabora planul anual de audit (pe baza planului glisant pe trei ani – ambele planuri elaborate pe baza analizei de risc); discuțiile în contradictoriu cu cei auditați nu vor dura mai mult de o lună până la elaborarea raportului final; raportul anual va fi publicat;
 - acțiunea 70*: separarea auditului intern de controlul financiar:
 - acțiunea 701* crearea CPA (7)
 - acțiunea 72*: crearea unui serviciu financiar central, cu următoarele obiective: elaborarea regulilor și procedurilor financiare; elaborarea unui minim de standarde pentru controlul intern; asistență pentru alocarea resurselor și pentru recuperarea sumelor; training în materie financiară; acest serviciu va construi un intranet privind regulile și procedurile financiare, manuale etc.; pentru toate propunerile de natură financiară, se va cere punctul de vedere al SAI
 - acțiunea 73*: crearea unității de consultanță pentru contracte, cu atribuțiile următoare:
 - definierea standardelor contractuale
 - crearea și gestionarea bazei de date privind contractele
 - acordarea de consultanță privind contractele și achizițiile publice
 - acțiunea 74*: crearea bazei de date centrale privind contractele
 - acțiunea 75*: elaborarea de manuale operaționale privind managementul financiar
 - acțiunea 76*: gestionarea sistemului de contracte și granturi
 - acțiunea 77*: construirea rețelei utilizatorilor (de către serviciul financiar central)
27. sistemele de control intern vor fi integrate cu activitățile operaționale
28. directorul decide dacă unitatea financiară⁵ se poate implica în controlul ex-ante pentru anumite operațiuni
29. structura controlului intern va respecta un minimum de standarde dar nu trebuie forțat armonizate la nivelul tuturor serviciilor/departamentelor/direcțiilor
30. acțiuni în materia controlului intern:
- acțiunea 78*: elaborarea minimumului de standarde privind controlul intern (de către serviciul financiar) (directorul general va informa în scris SAI și serviciul financiar central despre modul în care a proiectat controlul intern)
 - acțiunea 79*: separarea sarcinilor și circuitelor financiare (fiecare operațiune financiară va fi evaluată din 2 puncte de vedere: operațional și financiar – principiul celor două semnături)
 - acțiunea 80*: Evoluția și rolul unităților financiare, caracterizate prin:
 - constituie principalul punct de contact între serviciu și DG
BUGET
 - vor crea și conduce sistemele financiare ale serviciului

⁵ Unitatea financiară reprezintă o persoană însărcinată cu gestionarea problemelor financiare ale entității în cauză.

- iii. vor elabora secțiunea financiară a raportului anual al directorului de entitate
- iv. vor asigura despre completitudinea, relevanța și disponibilitatea informației contabile pentru oficiali
- v. vor acorda consultanță financiară unităților operaționale
- vi. în cazuri bine stabilite de director, vor realiza evaluări financiare ale tranzacțiilor financiare (de ex., în achizițiile publice)
- vii. la cererea directorului, pot efectua și vize ex-ante (răspunderea rămânând tot directorului)
- d. *acțiunea 81*: întărirea rolului controlului intern la nivelul serviciilor (prin evaluările făcute de auditul intern propriu)
- e. *acțiunea 82*: declarația anuală a directorului, din cadrul raportului anual
- f. *acțiunea 83*: niveluri adecvate ale staff-ului (directorul va accepta noi sarcini doar dacă are staff-ul corespunzător pentru rezolvarea lor, așa încât să se asigure protejarea intereselor financiare ale Comunității)
- g. *acțiunea 92*: elaborarea de ghiduri privind managementul financiar sănătos (sound)
- h. *acțiunea 93*: mai buna coordonare și interacțiune între OLAF și celelalte servicii
- i. *acțiunea 94*: identificarea fraudei prin legislație și management (creșterea capacității legislației și managementului de a identifica posibilitățile de iregularități și fraudă)
- j. *acțiunea 95*: optimizarea sistemului de avertizare (bazat pe baza de date privind contractele și granturile)
- k. *acțiunea 96*: îmbunătățirea managementului recuperării sumelor achitate nejustificat
- l. *acțiunea 97*: perfecționarea monitorizării fondurilor structurale
- m. *acțiunea 98*: perfecționarea procedurii de clearance (lichidare, decontare) pentru EAGGF (FEOGA)

PRINCIPALELE PREVEDERI ALE LEGISLAȚIEI SECUNDARE EUROPENE ÎN MATERIA CONTROLULUI FINANCIAR

1. în ceea ce privește controlul intern⁶

- controlul ex-ante (respectiv rolul controlorului financiar) trebuie să fie unul tranzitoriu, până la preluarea acestei funcții de către serviciile operaționale, prin transferul integral al responsabilității tranzacției financiare către manager
- controlul intern (managerial) trebuie să atingă obiectivele (8):
 - fiabilitatea și integritatea informației
 - conformarea la politici, planuri, proceduri, legi și reguli
 - securitatea activelor
 - economicitatea și eficiența utilizării resurselor
 - atingerea obiectivelor și scopurilor propuse prin operațiuni și programe
- controlul intern va avea o fizionomie adecvată particularităților fiecărei structuri
- trecerea la noile structuri de control intern și audit se va face treptat, menținând, cât este nevoie, controlul ex-ante, pentru a nu produce rupturi (disfuncții) în sistem
- directorul este responsabil pentru managementul resurselor, atât la nivelul deciziei cât și la nivelul asigurării sistemelor de control intern adecvate (Acțiunea 82 din Commission's Reform White Paper)
- directorul va semna, anual, o declarație, în raportul său anual de activitate, prin care arată că au fost implementate sisteme adecvate de control și că resursele au fost folosite corect. De asemenea, confirmă faptul că informațiile prezentate sunt corecte și complete, resursele au fost utilizate conform destinației legale, și că sistemele de control implementate asigură despre legalitatea și regularitatea operațiunilor, atât financiare cât și non-financiare (Acțiunea 81 din White Paper)
- cea mai importantă sarcină a directorului, privind controlul intern, este să asigure funcția auditului intern
- trebuie eliminate corpurile de control politice ale miniștrilor, care nu au independența necesară (deși, totuși, ele fac parte, în principiu, din controlul intern)
- problematica sistemelor de control în țările candidate s-a accentuat îndeosebi în legătură cu ultimul val de 10 țări candidate în 2004; Comisia a renunțat la îndemnul „imitați ceea ce găsiți în țările membre” și caută să formuleze un răspuns coerent și consistent la nivelul UE (9)
- trebuie instituționalizată responsabilitatea managerială a centrelor de cheltuieli (inclusiv controlul ex ante)
- trebuie să se treacă de la concepția unei poliții ex post în control, la tehnici de auditare pro-active, care să asigure o continuitate a evaluării calității managementului financiar și a sistemelor de control (9)
- scopul final al controlului intern: reducerea maximă posibilă a iregularităților și fraudei (aceasta înseamnă o schimbare culturală în atitudinea managerială (governance attitude) (9); chiar la nivelul statelor membre, unele au atins abia recent acest standard iar altele lucrează din greu în această direcție(9)
- controlul intern are drept scop final (finalitate) asigurarea unui management sănătos (sound management): eficacitate, economicitate, eficiență
- controlul intern (managerial) trebuie să atingă următoarele obiective (10):
 - fiabilitatea⁷ și integritatea informației

⁶ De menționat că, în capitolul 28 de negociere a aderării României la UE, nu se fac nici un fel de precizări privind controlul intern, așa cum este el înțeles la nivelul UE, respectiv în prezentul material.

- conformarea la politici, planuri, proceduri, legi și reguli
- securitatea activelor
- economicitatea și eficiența utilizării resurselor
- atingerea obiectivelor și scopurilor propuse prin operațiuni și programe
- controlul intern va avea o fizionomie adecvată particularităților fiecărei structuri
 - trecerea la noile structuri de control intern și audit se va face treptat, menținând, cât este nevoie, controlul ex-ante, pentru a nu produce rupturi
 - (Acțiunea 82 din White Paper): directorul entității este responsabil pentru managementul resurselor, atât la nivelul deciziei cât și la nivelul asigurării sistemelor de control intern adecvate
- recomandările făcute de auditul intern nu exclud responsabilitatea managementului de a aplica sau de a nu aplica aceste recomandări (de fapt dezvoltarea capabilității auditului intern este chiar o sarcină a directorului entității)
- directorul va semna, anual, o declarație, în raportul său anual de activitate, prin care arată că:
 - au fost implementate sisteme adecvate de control și că resursele au fost folosite corect
 - informațiile prezentate în raport sunt corecte și complete
 - resursele au fost utilizate conform destinației legale
 - sistemele de control implementate asigură despre legalitatea și regularitatea operațiunilor, atât financiare cât și non-financiare
- inspecțiile (spot-controlul), la fel ca și controlul financiar ex-ante, trebuie să rămână la nivelul controlului intern (controlului managerial)
- obiectivele esențiale ale controlului intern sunt:
 - *crearea mediului controlului*: crearea culturii adecvate la nivelul organizației (integritate, etică, stil managerial, filozofie managerială, structură organizațională, asignarea responsabilității și autorității, politici și practici privind resursele umane, competența personalului
 - *evaluarea riscului*: fiecărui obiectiv i se va asocia un risc care urmează a fi evaluat, pentru a stabili modul în care va fi manageriat
 - *activități de control propriu-zis*: politicile și procedurile care garantează realizarea instrucțiunilor manageriale
 - se realizează la toate nivelurile și funcțiile organizației: aprobări, autorizări, verificări, reconcilieri, examinări ale performanței, securitatea activelor și diferențierea sarcinilor
 - *informare și comunicare*:
 - identificarea, procurarea și transmiterea informațiilor relevante, în forma și intervalul de timp util
 - sistemele de informare produc rapoarte conținând informații operaționale, financiare și de conformare care permit realizarea de controale asupra operațiilor
 - comunicarea trebuie asigurată în sens larg, inclusiv în interiorul organizației
 - personalul trebuie să-și înțeleagă rolul în sistemul de control intern, inclusiv modul în care activitatea lor se raportează la activitatea altor persoane
 - *monitorizare*
- orice tranzacție necesită două semnături (principiul celor două semnături); cea de-a doua semnătură poate fi a actualei unități financiare (directorul decide dacă și când)
- actualul control ex-ante independent se mai poate ocupa de:
 - a doua semnătură
 - opinii de expertiză în achizițiile publice
 - urmărirea angajamentelor, lichidarea avansurilor sau recuperărilor
 - asigurarea că înregistrările contabile sunt complete, corecte și disponibile pentru oficiali
- în fiecare serviciu se va crea o funcție de control
 - planul de control va fi comunicat și SAI
 - se va ține legătura cu sectorul de iregularități din cadrul OLAF

2. în ceea ce privește auditul intern

⁷ Termenul englezesc este reliability, care ar însemna siguranță, încredere. Ni s-a părut că semnificația generală a termenului ar putea fi redată cu termenul de fiabilitate.

- rolul primordial este acela de a furniza managerului o opinie independentă privind problemele care există în legătură cu managementul și controlul intern **(11)**
- întrucât auditul intern nu are nici o putere de decizie în organizație, el nu poate decât să facă recomandări; ca urmare, este foarte importantă imaginea de competență, obiectivitate, independență pe care auditorii o au în raport cu managerul organizației
- planul anual de audit intern este elaborat de șeful structurii de audit intern și aprobat de directorul organizației; directorul poate propune inserarea unor misiuni de audit, dar nu impiedică asupra independenței structurii de audit de a-și desfășura misiunea
- planul anual al structurilor de audit de la nivelul departamentelor și serviciilor va fi comunicat și SAI⁸ pentru a asigura utilizarea optimă a resurselor de audit
- planul de audit va ține seama și de recomandările în materie ale Curții Auditorilor (ale cărei rapoarte sau alte informații utile parvin SAI)
- pentru pregătirea aderării, auditul public intern (cel de performanță) să aibă ca atribuții și verificarea gradului de aliniere la acquis-ul comunitar⁹
- obligațiile auditorului cu privire la buget:
 - *în general:* să formuleze opinii și recomandări cu privire la risc, perfecționarea implementării și la bunul management
 - *în special:*
 - evaluarea adecvării și efectivității sistemelor de management intern ale departamentelor implicate și să facă aprecieri privind riscul asociat acestora
 - să evalueze adecvarea și calitatea sistemelor de control intern pentru fiecare operație bugetară implementată
- auditorul va desfășura activitatea asupra tuturor structurilor implicate având acces nelimitat la orice informație necesară
- auditorul intern va raporta conducătorului structurii și consiliului de administrație. Aceștia se vor asigura că se iau măsurile recomandate
- anual, auditorul intern va supune Comunității un raport cu informații, printre altele, privind: numărul și tipurile de audit efectuate, recomandările făcute și măsurile luate în urma acestor recomandări. Raportul va prezenta toate problemele sistematice depistate
- auditorul intern garantează pentru consistența sistemului bugetar și pentru metodele de lucru (pe baza: a) regulilor clare, b) procedurilor operaționale; c) metodologiei stabile și testate) **(12)**:
 - anual, conducerea Comunității va trimite structurilor însărcinate cu descărcarea de gestiune, un raport, întocmit de director, care va conține numărul și tipurile de audit efectuate, recomandările făcute și măsurile luate în urma recomandărilor
 - direcții de acțiune în materia managementului financiar și controlului agențiilor publice **(13)**:
 - îmbunătățirea managementului financiar și controlului în agențiile publice
 - izolarea deciziilor de factorul politic, prin: a) identificarea clară a responsabilităților; b) scheme mai bune de contabilitate; c) creșterea economicității și eficienței
 - introducerea de noi scheme de management
 - identificarea riscurilor tipice:
 - alocări ilegale de bani publici și utilizări proaste ale patrimoniului public
 - riscuri ale datoriei
 - practici corupte
 - fraude în aplicarea regulilor, comise de ministere sau alte instituții
 - insuficiența consolidare a conturilor agențiilor în rapoartele financiare (rapoartele de risc)
 - slăbiciuni sau absențe în instituționalizarea responsabilității
 - noi necesități de analiză: ex., modele de alegere și clasificare a agențiilor publice
 - nu trebuie importate modele ci trebuie analizate obiectivele, riscurile și managementul specific țării
 - clasificarea modelelor posibile, în acord cu prioritățile și problemele naționale (de ex., gradul de autonomie financiară)

⁸ Structura proprie de audit intern a Comisiei Europene.

⁹ Aceasta este o propunere a autorilor prezentului studiu.

- alegerea celui mai potrivit grad de autonomie financiară a noii agenții va include și o analiză de risc asociat financiar
- în ceea ce privește statutele legale, să se facă distincție între agențiile create pe baza legii societăților comerciale sau pe alte criterii legale (în raport cu tipul de activitate încredințat agenției)
 - controlul bugetar se va face diferit, în raport de tipul de agenție:
 - agenții care lucrează pe criterii de piață (sub legea societăților comerciale)
 - guvernul este un acționar ca oricare altul
 - trebuie luate măsuri speciale pentru acoperirea riscului privind banul public:
 - selectarea investițiilor
 - controlul salariilor
 - separarea planului de afaceri de utilizarea banului public (inclusiv în rapoarte)
 - aplicarea legii achizițiilor publice
 - agenții publice
 - bugetul se stabilește după regulile publice, cu implicarea ministerului de finanțe
 - atenție specială acordată cheltuielilor de personal
 - tranzacțiile se vor face prin trezoreria publică
 - controlul ex ante centralizat va fi înlocuit treptat de controlul de management, sub îndrumarea ministerului de finanțe
 - riscuri și soluții în diverse domenii:
 - drepturi de proprietate reale
 - *risc*: alienarea sau menținerea necorespunzătoare a patrimoniului public
 - *soluție*: supravegherea strictă în materie a agenției
 - credite luate
 - *risc*: creșterea datoriei publice peste limitele stabilite
 - *soluție*: împrumuturile cor să fie supravegheate de stat și, eventual, aprobate de ministerul de finanțe
 - politica de venituri a agențiilor
 - *risc*: prețuri prea mari, necorelate cu prețurile de piață, netransparente ca proces de formare
 - *soluție*: politica de venituri a agenției să fie subiect al evaluării guvernului în contextul bugetului anual sau printr-o procedură similară, condiția recuperării integrale ca bază de formare a prețului
 - programe cash administrate în interesul guvernului
 - *risc*: folosirea resurselor din programe pentru acoperirea costurilor în creștere
 - *soluție*: evidențe separate pentru programele cash și pentru bugetul operațional
 - alocarea contribuțiilor
 - *risc*: lipsa definițiilor clare cu privire la alocarea contribuțiilor
 - *soluție*: alocarea contribuțiilor să fie însoțite de condiții scrise stabilite de ministerul finanțelor, monitorizarea donațiilor, implicarea auditului intern
 - contabilitate, raportare și audit
 - agențiile comerciale trebuie să îndeplinească cele mai ridicate standarde private. Ele sunt necesare pentru a asigura transparența privind banul public
 - alte agenții trebuie să se preocupe să asimileze standardele internaționale în materie de contabilitate și raportare
 - agențiile publice vor intra sub incidența Curții Auditorilor, tipul de audit efectuat depinzând de natura și statutul agenției
- autonomia financiară a agențiilor nu înseamnă independență completă
- responsabilitatea managerială crescută implică sisteme și proceduri sporite de responsabilitate, atât pentru agenții cât și pentru structurile publice
- managementul autonom (care asigură eficiența) trebuie echilibrat de supervizarea guvernamentală (care asigură securitatea banului public)
- cadrul inovativ în procedura de aderare: acreditarea agențiilor
- auditul intern va funcționa conform regulilor stabilite de Curtea Auditorilor

- în fiecare instituție sau autoritate publică ar trebui să funcționeze un responsabil cu reforma instituțională, sub autoritatea căruia să fie (nu sub aspectul responsabilității formale) și auditului public intern (atât până la momentul aderării la UE cât și după acest moment)¹⁰
- reguli de funcționare a auditului public intern, comune și BM, FMI, OSCE, UN, EBRD, EIB
 - misiunea și obiectivele:
 - să contribuie la un management riguros și efectiv al resurselor Comisiei Europene
 - să promoveze o cultură a managementului efectiv și eficient
 - să auditeze sistemele de control intern, în scopul asigurării eficacității și, mai general, a performanței în implementarea politicilor, programelor și acțiunilor într-o perspectivă de continuitate a acestor îmbunătățiri
 - să emită recomandări și consiliere privind:
 - mai bunul control al riscurilor
 - mai buna securitate a activelor
 - mai buna conformare la reguli
 - acuratețea și fiabilitatea informațiilor de contabilitate și de management
 - perfecționarea sistemelor de management, control și audit intern
 - perfecționarea eficienței și eficacității operațiunilor care asigură performanța (value for money)
 - auditul este o activitate independentă
 - auditul este independent față orice alți directori de departament sau servicii
 - cât timp sunt auditori, aceștia nu sunt implicați în activitățile auditate
 - planul pe trei ani (glisant), planul anual de audit, rapoartele de rezultate, rapoartele anuale sunt, conform responsabilităților, către șeful auditului
 - șeful auditului poate schimba planul anual în timpul anului
 - nici o autoritate nu poate să se interfeze în desfășurarea auditului sau în întocmirea rapoartelor, pe timpul auditului și după procedura de validare cu cei auditați
 - statutul auditului în interiorul Comisiei se caracterizează prin:
 - auditul îndeplinește funcția de sprijin și consultant al Comisiei
 - structurile de audit intern din departamente și servicii lucrează complet independent de serviciul de audit intern (SAI)
 - în scopul eficienței și deschiderii, metodologiile și programele de lucru ale SAI și ale structurilor de audit intern de la nivelul departamentelor și serviciilor vor fi coordonate, inter alia, prin intermediul „internal network of auditors” („AUDITNET”)
 - Directoratele generale și serviciile pot propune SAI ca anumite misiuni specifice să fi realizate, îndeosebi în scopul de a le sprijini în creșterea eficacității controalelor lor asupra operațiunilor
 - SAI poate să-și fundamenteze activitatea pe munca structurilor de audit intern de la nivelul departamentelor și serviciilor și, dacă consideră necesar, poate folosi serviciile unor experți de aici, care oferă garanții de competență, independență și obiectivitate
 - statutul auditului la nivelul instituțiilor ale UE
 - SAI va aplica convențiile standard privind relațiile interinstituționale, în particular cele privind diseminarea și punerea la dispoziție a informațiilor, la fel ca toate celelalte directorate generale și servicii ale Comisiei
 - sfera misiunilor de audit ale SAI
 - orice se consideră necesar (audit financiar, audit operațional, audit integrat, audit informatic etc.) în orice domeniu al activității Comisiei, acoperind toate aspectele controlului
 - metode operaționale ale SAI
 - abordarea auditului
 - programarea auditului: plan glisant (rolling plan) pe trei ani, pe baza căruia se elaborează planurile anuale

¹⁰ Aceasta este o propunere a autorilor prezentului studiu. Acesta va fi răspunzător și pentru dinamica și calitatea alinierii legislației românești la acquis-ul comunitar.

- implementarea auditului:
 - auditul este ocazia de a perfecta un dialog între auditor și auditat în interesul Comisiei
 - acest dialog este esențial pentru relevanța descoperirilor și pentru calitatea și fezabilitatea recomandărilor care vor fi făcute pentru a fi aplicate
 - acest dialog va fi finalizat într-o întâlnire separată (exit meeting) cu șeful structurii auditate, atunci când principalele rezultate și recomandări sunt prezentate
 - scopul acestei abordări este de a edifica o conștiință comună a situației reale și a soluțiilor necesare pentru a preveni și rezolva problemele și pentru a contribui la stabilirea unei organizări eficiente; prin asta, SAI își realizează funcția de consultant
 - raportul final al SAI va fi elaborat în termen de o lună de la transmiterea lui către cel auditat
 - observațiile și replicile celui auditat vor fi atașate la raportul final
- condiții de conducere a auditului: SAI are acces la toate informațiile necesare
- responsabilitățile CPA sunt:
 - monitorizarea proceselor de control prin prisma rapoartelor auditului intern și extern
 - monitorizarea implementării recomandărilor auditului intern și extern
 - coordonarea între auditul intern și cel extern
 - examinarea aspectelor care nasc divergențe între management și auditul extern
 - examinarea comentariilor managementului la observațiile auditului extern
 - examinarea performanței auditului
 - consultări cu auditorii pentru problemele majore
 - examinarea și formularea unei opinii privind carta SAI
 - participă la numirea sau destituirea șefului SAI
 - examinează bugetul SAI și aprobă planul anual și pe trei ani
 - examinează rapoartele de audit intern
 - solicită misiuni speciale IAS atunci când situația o impune
 - monitorizează calitatea activității de audit
 - asigură independența SAI
 - ia notă de rezultatele auditului, raportează Comisiei și, dacă este necesar, propune Comisiei măsurile adecvate
 - pe baza muncii SAI, monitorizează implementarea, de către serviciile Comisiei, a recomandărilor SAI și, dacă este necesar, cele ale Curții Auditorilor
 - să asigure o comunicare adecvată între CPA, SAI, Colegiul comisarilor și serviciile Comisiei
 - la cererea comisarului responsabil pentru SAI, sugerează Comisiei orice modificare necesară în Carta SAI
 - la cererea șefului SAI, discută solicitările serviciilor sau ale comisarilor pentru misiuni speciale de asistență sau de audit
 - în cazuri excepționale, instrucează SAI sau alți auditori ai Comisiei pentru a realiza misiuni de audit acolo unde se impune
 - propune Comisiei examinări periodice, independente, ale activității SAI
 - la cererea CPA, SAI îi va pune la dispoziție orice informație necesară
- la nivelul UE, obiectivele auditului public intern sunt:
 - să asiste conducătorul structurii în controlarea riscului și în monitorizarea conformării
 - să asigure o opinie obiectivă și independentă asupra calității sistemelor de management și control intern
 - să facă recomandări în scopul perfecționării eficacității și eficienței operațiilor și asigurarea economicității în folosirea resurselor (securitate monedei, și valoarea monedei: security for money, și value for money)
- primul obiectiv al capabilității auditului intern este să asigure directorul structurii (pe baza opiniei șefului structurii de audit intern) despre efectivitatea sistemelor de control și să consilieze asupra îmbunătățirilor acestora
- auditul intern va dezvolta sisteme de evaluare a sistemelor de control intern

- auditorii interni trebuie să obțină un certificat formal de acreditare ca auditori interni
- crearea rețelei auditorilor Comisiei (Network of Commission Auditors), formată din șeful SAI și șefii INC (AUDITMET), având ca obiective: a) schimbul de bune practici; b) recrutarea de auditori; c) metodologia de audit
- funcția de audit va fi separată de funcția de control financiar ex-ante (14)
- misiunea fundamentală a auditului intern constă în:
 - controlul riscurilor
 - monitorizarea conformării
 - oferirea de opinii independente privind calitatea managementului și a sistemelor de control
 - recomandări privind cei trei E, pentru asigurarea „security for money” și „value for money”
- raportul anual de audit se publică, într-o manieră accesibilă (principiul transparenței informațiilor publice este, pentru domeniul public, ceea ce este competiția liberă pentru domeniul comercial)
- auditul intern este un control ex-post
- raportul anual al auditului va cuprinde și indicatori de performanță ai auditului, pentru a permite evaluarea activității de audit; raportul se prezintă CPA înainte de a fi prezentat Colegiului Comisarilor
- alături de șeful auditului este un adjunct (coordonează unitățile financiare) și auditori supervizori
- pot fi angajați și specialiști externi
- cel puțin o lună pe an va fi dedicată training-ului
- Comitetul pentru audit este condus de Președintele și Vicepreședintele Comisiei (este o structură consultativă fără atribuții executive)
- Serviciul Financiar Central, atunci când propune proceduri financiare, trebuie să obțină avizul SAI
- SAI transmite către OLAF orice informație privind neregularități, fraude, corupție sau altă activitate ilegală (pe baza unui protocol)
- SAI transmite rapoartele sale anuale către Curtea Auditorilor
- legătura directă cu Curtea Auditorilor revine DG BUGET și direcțiilor generale operaționale
-

3. în ceea ce privește auditul extern (15)

- rolul primordial este acela de a furniza deținătorilor de participații (de ex., statului) o opinie independentă privind evaluarea financiară anuală (8)
- obiective și principii generale
 - îndeplinirea cerințelor din legislația primară (tratatele) și legislația secundară derivată
 - acordarea de asistență și consiliere responsabililor cu deciziile privind managementul programelor și finanțelor Comunității, în scopul perfecționării managementului financiar
 - auditul (inclusiv politicile și procedurile în materie) va fi condus conform standardelor internaționale de audit INTOSAI și IFAC, adaptate la specificul comunității
 - pe baza Ghidului European de Implementare, elaborat sub coordonarea Comitetului Președinților instituțiilor supreme de audit din UE
 - în ceea ce privește auditul financiar se va asigura despre legalitatea și regularitatea tranzacțiilor (atât în ceea ce privește plățile cât și în ceea ce privește încasările)
 - se va asigura independența, integritatea, obiectivitatea și competența profesională a Curții și se va asigura confidențialitatea informațiilor obținute în procesul de audit
- controlul calității activității auditului
 - se vor implementa acele proceduri de control al calității activității auditului care sunt adecvate auditului individual (pag 4)

- în fiecare fază a procesului de audit, activitatea de audit va fi supervizată de șeful echipei de audit iar activitatea acestuia din urmă va fi supervizată de șeful unității de audit
 - scop: să se obțină probe suficiente, relevante și fiabile
 - mod: se vor înregistra rezultatele supervizării în documentul de lucru¹¹ privind rezultatul supervizării
- documentarea
 - cunoașterea prevederilor procedurale privind desfășurarea auditului și colectarea probelor
 - documentul de lucru întocmit cu privire la procesul de audit trebuie să fie clar și complet
 - în documentul de lucru se vor preciza: planul acțiunii, natura acțiunii, calendarul acțiunii, sfera de aplicare a procedurilor de audit, rezultatele obținute și concluziile derivate din probele prelevate
 - șeful echipei de audit și șeful unității de audit vor examina documentul de lucru
 - vor fi cunoscute procedurile de asigurare a confidențialității informațiilor, a securității documentului de lucru precum și de păstrare pe o perioadă anumită a documentului de lucru
- erori, iregularități și fraude
 - responsabilitatea pentru prevenirea, detectarea și investigarea erorilor și iregularităților revine, în primul rând, responsabililor pentru managementul și execuția programelor UE (Comisia și statele membre)
 - Curtea Auditorilor va evalua modul în care cei responsabili s-au achitat de responsabilitățile lor, pe baza evaluării performanței în prevenirea, împiedicarea și corectarea iregularităților
 - auditorii vor fi conștienți de posibilitatea actelor/omisiunilor intenționale/nonintenționale care ar putea avea efecte materiale asupra conturilor, asupra rezultatelor examinării legalității/regularității sau asupra opiniilor privind sănătatea managementului financiar; în context, se va evalua în permanență riscul asociat erorilor sau iregularităților (inclusiv fraude, corupție sau alte ilegalități)
 - dacă este raportată o iregularitate Curții, vor fi urmate procedurile prin care această informație este transmisă OLAF
- legalitatea și regularitatea
 - planificarea misiunii de audit se va baza pe înțelegerea cadrului legal al entității ce urmează a fi auditată
 - când se prefigurează posibilitatea unei neconformări, atunci se va proceda la înțelegerea naturii actului/omisiunii precum și a circumstanțelor în care s-a produs, pentru a evalua efectele asupra legalității și regularității
 - dacă se apreciază că non-conformarea este neintenționată, auditorul va discuta cu managerul despre aceasta
 - dacă nu se pot obține probe privind o suspiciune de non-conformare, atunci se consemnează acest lucru în raportul de audit
 - dacă se apreciază că este vorba despre o non-conformare intenționată, atunci se evaluează posibilitatea ca aceasta să dea naștere unei fraude (chiar dacă efectul non-conformării nu este pecuniar sau material), este anunțat OLAF. Despre efectul acestei non-conformări se consemnează în raportul de audit

¹¹ Working paper, în exprimare originală. Probabil cea mai potrivită sintagmă în românește ar fi aici aceea de dosar al misiunii de audit sau, pe scurt, dosar al misiunii.

- dacă o non-conformare are un efect material asupra fiabilității conturilor sau asupra legalității sau regularității fundamentării tranzacțiilor, atunci auditorul va consemna o opinie calificată sau una adversă în raportul de audit
 - dacă într-un audit privind fiabilitatea conturilor sau legalitatea/regularitatea fundamentării tranzacțiilor, auditorul este împiedicat, de către entitatea auditată, să obțină probe suficiente, relevante și fiabile pentru a evalua dacă non-conformarea a afectat sau poate afecta material fiabilitatea conturilor sau legalitatea/regularitatea fundamentării tranzacțiilor, auditorul va consemna despre aceasta în raportul de audit
 - dacă într-un audit privind fiabilitatea conturilor sau legalitatea/regularitatea fundamentării tranzacțiilor, auditorul este împiedicat, de alți factori decât entitatea auditată, să stabilească dacă s-a produs o non-conformare, auditorul va consemna despre aceasta în raportul de audit
 - dacă într-un audit privind alt obiectiv decât fiabilitatea conturilor sau legalitatea/regularitatea fundamentării tranzacțiilor, auditorul constată producerea unei non-conformări materiale, atunci el va consemna despre circumstanțele producerii acestei non-conformări în raportul de audit
- planificarea
- obiect: elaborarea unui plan de audit (memorandum-ul planificării auditului – MPA)
 - scopul planificării: realizarea unui audit eficient și efectiv
 - conținut:
 - sfera misiunii
 - principalele întrebări la care trebuie să se răspundă
 - natura probelor care trebuie obținute
 - metodele de obținere a probelor
 - baza evaluării probelor
 - un sumar al rezultatelor procedurilor analitice utilizate
 - calendarul de realizare a misiunii de audit și de întocmire a raportului de audit
 - bugetul pentru resurse și costurile misiunii
 - aprobare: planul de audit trebuie aprobat de șeful unității de audit după consultarea cu directorul; el trebuie să fie succint deoarece asigură doar baza pentru aprobarea misiunii
 - unitatea de audit va dezvolta și documenta un program de audit precizând natura, calendarul și extinderea procedurilor de audit necesare realizării misiunii. Programul de audit va cuprinde toate obiectivele și toate riscurile semnificative identificate și aprobate de șeful unității de audit după consultarea cu directorul; programul de audit asigură baza comunicării către echipa de audit a amănuntelor misiunii, de aceea el trebuie să fie suficient de detaliat
 - atât MPA cât și programul de audit pot fi revizuite în timpul procesului de audit. Cele mai importante vor fi aprobate de responsabilul din partea conducerii UE pentru audit, cele mai puțin importante vor fi aprobate de șeful unității de audit după consultarea cu directorul. Directorul va fi informat despre orice modificare
- cunoașterea activităților sau entităților auditate
- trebuie dobândită o cunoaștere bună a entității, activităților, practicilor obiectului auditat
 - șeful echipei de audit și șeful unității de audit se vor asigura că aceste cunoștințe sunt dobândite la nivelul și în calitatea necesare
 - unitatea de audit va revedea datele financiare și non-financiare pentru a stabili consistența lor cu cunoștințele auditorilor despre entitatea/activitatea auditată, asigurând., astfel, consistența și relevanța concluziilor

- materialitatea
 - auditorul (unitatea de audit) va lua în considerare materialitatea și relațiile ei cu riscul asociat
 - pentru fiecare rezultat al auditului, auditorul va evalua materialitatea în funcție de: valoarea monetară implicată, natura, contextul în care apare acel rezultat
 - materialitatea va fi considerată în cazurile:
 - determinarea naturii, calendarului și extinderii procedurilor de audit
 - evaluării rezultatelor auditului
 - în evaluarea fiabilității conturilor, auditorul va evalua materialitatea aspectelor negative constatate; erorile privind completitudinea și prezentarea și publicarea conturilor și cele privind realitatea fundamentării operațiilor și tranzacțiilor trebuie luate în considerare la evaluarea fiabilității conturilor (imaginea fidelă)
 - în evaluarea legalității și regularității fundamentării tranzacțiilor auditorul va stabili dacă valoarea agregată a tranzacțiilor ilegale sau iregulare este materială; în plus, auditorul va lua în considerare natura și contextul tranzacțiilor ilegale sau iregulare
 - în planificarea auditării fiabilității conturilor sau a legalității/regularității fundamentării tranzacțiilor, în mod normal auditorul își va fixa un prag al materialității cuprins între 0,5 – 2 % din cheltuieli (sau venituri, după caz); orice abatere de la acest prag va fi bine documentată în dosarul misiunii și aprobat de șeful unității de audit, după consultarea directorului și aprobat de membrul responsabil cu auditul
 - în evaluarea sănătății managementului financiar, auditorul va stabili dacă rezultatele auditului include aspecte privind efectivitatea, economicitatea și eficiența entității sau activităților examinate, care trebuie incluse în raportul anual de audit sau în rapoarte speciale
- controlul intern
 - auditorul trebuie să obțină o înțelegere a sistemelor de contabilitate și de control intern, în scopul planificării misiunii de audit
 - auditorul va dezvolta raționamente profesionale pentru a stabili riscurile de audit¹² și a alege procedurile adecvate care să limiteze la maximum aceste riscuri
 - în proiectarea MPA, auditorul va evalua riscul inerent la nivelul întregii entități (activități); în proiectarea programului de audit, auditorul va specifica această evaluare pentru fiecare componentă¹³ a auditului sau va trebui să specifice că acest risc este ridicat pentru componenta în cauză
 - în cazul auditului financiar și ori de câte ori este cazul în auditul adecvării managementului financiar, auditorul va înțelege sistemele de contabilitate ale entității suficient pentru a identifica și înțelege și:
 - clasele majore de tranzacții în operațiunile entității
 - cum sunt inițiate aceste tranzacții
 - înregistrările contabile semnificative, documentele și conturile de bază în evaluarea stării financiare
 - procesul de raportare financiară și contabilă, de la inițierea tranzacțiilor semnificative și a altor evenimente și până la includerea lor în conturile Comunității

¹² Riscul de audit este acel risc care se produce atunci când auditorul spune că conturile sunt fiabile deși ele nu sunt, sau atunci când auditorul spune că tranzacțiile au fost fundamentate legal și regular deși situația nu este așa, sau atunci când auditorul spune că managementul financiar este adecvat (sănătos) deși el nu este astfel.

¹³ Prin componentă a auditului se înțelege orice aserțiune privind starea financiară a entității auditate: existență/non-existență, drepturi și obligații, producere, evaluare monetară, măsurare, prezentare, descărcare de gestiune, legalitate, regularitate, fiabilitate etc., aserțiune care va fi confirmată de audit.

- auditorul trebuie să obțină o înțelegere a mediului de control suficientă pentru a evalua atitudinile managementului, conștiinciozitatea și acțiunile privind controalele interne și importanța lor în entitate
- auditorul va obține o înțelegere a procedurilor de control suficientă pentru a proiecta MPA
- după înțelegerea sistemelor de contabilitate și control, auditorul va face o evaluare preliminară a riscului de control¹⁴ pentru fiecare componentă de audit care este materială și cade sub incidența obiectivelor misiunii de audit
- evaluarea preliminară a riscului de control pentru fiecare componentă de audit trebuie să fie de nivel ridicat, cu excepția cazurilor în care auditorul:
 - este capabil să identifice controale interne relevante pentru riscul de control specific care pot preveni sau detecta și corecta erori, iregularități sau eșecuri ale managementului financiar adecvat
 - planifică realizarea testelor de control¹⁵ pentru a fundamenta evaluarea
- auditorul trebuie să precizeze în dosarul misiunii:
 - înțelegerea obținută asupra sistemelor de contabilitate și control ale entității
 - evaluarea riscului de control
- auditorul va obține probele de audit prin testele de control pentru a fundamenta orice evaluare a riscului, alta decât „risc ridicat”; cu cât este mai joasă evaluarea riscului de control cu atât este mai serioasă fundamentarea evaluării prin care se susține că sistemele de contabilitate (pentru auditul financiar) și sistemele de control intern (pentru orice tip de audit) acționează efectiv, continuu și consistent
- pe baza testelor de control, auditorul evaluează dacă controlul intern este proiectat și operează așa cum s-a prevăzut în evaluarea preliminară a riscului de control
- înainte de a acorda credit procedurilor implicate în auditul primar¹⁶, auditorul trebuie să obțină probe de audit care să susțină această încredere
- auditorul va lua în evaluare (în realizarea testelor de control) dacă controlul intern era activ de-a lungul perioadei auditate
- înaintea formulării concluziilor misiunii de audit, pe baza rezultatelor procedurilor substanțiale și a altor probe obținute de auditor, acesta va stabili dacă evaluarea riscului de control se confirmă
- auditorul va lua în considerare nivelurile evaluate ale riscului inerent și ale riscului de control în determinarea naturii, calendarului și extinderii procedurilor substanțiale cerute pentru a reduce riscul la un nivel acceptabil
- în auditul fiabilității conturilor și/sau a legalității/regularității fundamentării tranzacțiilor, cu privire la nivelurile evaluate ale riscului inerent și ale riscului de control, auditorul

¹⁴ Riscul de control este riscul generat de faptul că procedurile de control nu reușesc să prevină sau să detecteze și să corecteze la timp erorile materiale sau eșecurile materiale ale managementului financiar. Un asemenea eșec poate apărea dacă nu există proceduri adecvate de control sau dacă procedurile de control intern existente nu operează efectiv, continuu și consistent.

¹⁵ Expresia „test de control” a înlocuit expresia „test de conformitate”, pentru a realiza alinierea Curții Europene de Conturi la practica internațională.

¹⁶ Traducem cu „audit primar” expresia „prior audit”, având în vedere semnificația din context a ultimei expresii. Prin audit primar se înțelege efectuarea testelor de control.

**LISTA ACTELOR NORMATIVE DE REGLEMENTARE A CONTROLULUI
FINANCIAR ÎN ROMÂNIA**

Legendă:

- HG : hotărâre de Guvern
- OG : ordonanță a Guvernului
- OMF : ordin al ministrului finanțelor
- L : lege
- OUG : ordonanță de urgență a Guvernului
- OMSF : ordin al ministrului sănătății și familiei
- OMJ : ordin al ministrului justiției
- OMLPTL: ordin al ministrului lucrărilor publice, transporturilor și locuinței
- HP : hotărâre a Parlamentului
- ICNVM : instrucțiuni ale Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare

Nr.crt	Actul normativ/ Nr.act normativ	Anul	Referință	Nr. MO	Anul MO
1.	HG 222	2001	privind înființarea, organizarea și funcționarea Departamentului de Control și Anticorupție al Guvernului	71	2001
2.	L 58	1998	Legea bancară		
3.	L 82	1991	Legea contabilității	629	2002
4.	OMF 880	2002	pentru aprobarea Codului privind conduita etică a auditorului intern	595	2002
5.	HG 726	2000	pentru aprobarea corespondenței produselor, lucrărilor și serviciilor, a căror dobândire face obiectul contractelor de achiziții publice, cu clasificările statistice oficiale	410	2000
6.	HG 1328	2000	pentru aprobarea Memorandumului de înțelegere dintre Guvernul României și Comunitatea Europeană privind utilizarea Fondului Național pentru ISPA	705	2000
7.	OMF 827	2000	pentru aprobarea Metodologiei de înregistrare în contabilitate a operațiunilor legate de primirea și utilizarea fondurilor din contribuția financiară a Comunității Europene	368	2000
8.	HG 461	2001	pentru aprobarea normelor de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 60/2001 privind achizițiile publice	268	2001
9.	HG 729	2000	pentru aprobarea Normelor de aplicare a procedurilor pentru atribuirea contractelor de achiziție publică	409	2000
10.	OMF 38	2003	pentru aprobarea Normelor generale privind exercitarea activității de audit public intern	130 bis	2003
11.	HG 1510	2003	pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței Guvernului nr. 79/2003 privind controlul și recuperarea fondurilor comunitare, precum și a fondurilor de cofinanțare aferente utilizate necorespunzător	914	2003
12.	OMF 123	2001	pentru aprobarea Normelor metodologice privind cadrul general al atribuțiilor și exercitării controlului financiar preventiv propriu	79	2001
13.	OMF 520	2003	pentru aprobarea Normelor metodologice privind	292	2003

			organizarea și conducerea contabilității veniturilor bugetare		
14.	OMF 1476	2003	pentru aprobarea Normelor metodologice privind organizarea și conducerea contabilității patrimoniului instituțiilor publice, a Planului de conturi pentru instituții publice și a Monografiei privind înregistrarea în contabilitate a principalelor operațiuni	36	2003
15.	OMF 1267	2000	pentru aprobarea Normelor minimale de audit intern (Cadrul general)	480	2000
16.	OMF 661	2000	privind asigurarea auditului intern al Fondului național, al agențiilor de plăți, al autorităților de implementare și al agențiilor de implementare pentru fondurile comunitare	288	2000
17.	HG 456	2000	pentru aprobarea Planului de acțiune al Programului guvernamental pe anul 2000 și pe perioada 2001-2004	265	2000
18.	OMF 403	1999	pentru aprobarea Reglementărilor contabile armonizate cu Directiva a IV-a a Comunităților Economice Europene și cu Standardele de Contabilitate Internaționale	480	1999
19.	OMF 94	2001	pentru aprobarea Reglementărilor contabile armonizate cu Directiva a IV-a a Comunităților Economice Europene și cu Standardele Internaționale de Contabilitate	85	2001
20.	OMF 306	2002	pentru aprobarea Reglementărilor contabile simplificate, armonizate cu directivele europene	279	2002
21.	HG 624	2003	pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Agenției Naționale a Funcționarilor Publici	410	2003
22.	HG 479	2002	pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor	382	2002
23.	HG 325	2000	pentru aprobarea regulilor privind transparența și publicitatea achizițiilor publice	180	2000
24.	HG 1006	2001	pentru aprobarea Strategiei Guvernului privind accelerarea reformei în administrația publică	660	2001
25.	HG 1007	2001	pentru aprobarea Strategiei Guvernului privind informatizarea administrației publice	705	2001
26.	OUG 78	2001	pentru completarea art. 116 din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi	298	2001
27.	OUG 101	2001	pentru completarea art. 17 din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi	350	2001
28.	HG 339	2001	pentru constituirea, în cadrul Ministerului Integrării Europene, a Autorității de Management pentru Programul SAPARD	161	2001
29.	HG 856	2003	pentru înființarea Unității de management a proiectului privind reforma administrației publice	531	2003
30.	L 314	2003	pentru modificarea art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice	506	2003
31.	OUG 222	2000	pentru modificarea art. 82 din Ordonanța Guvernului nr. 11/1996 privind executarea creanțelor bugetare	606	2000
32.	OUG 46	2000	pentru modificarea lit. a) din alin. (3) al art. 7 din	203	2000

			Ordonanța Guvernului nr. 119/1999 privind auditul intern și controlul financiar preventiv		
33.	OMF 1226	2003	pentru modificarea Normelor metodologice generale referitoare la exercitarea controlului financiar preventiv, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 522/2003	666	2003
34.	OMF 1679	2003	pentru modificarea Normelor metodologice generale referitoare la exercitarea controlului financiar preventiv, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 522/2003, cu modificările ulterioare	874	2003
35.	HG 762	2003	pentru modificarea Regulamentului de organizare și funcționare a Oficiului Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 479/2002	494	2003
36.	OMJ 2626	2000	pentru modificarea structurii organizatorice a Direcției generale judiciare și coordonarea strategiei antiinfracționale	580	2000
37.	HG 6	2004	pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 1.574/2003 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor Publice și a Agenției Naționale de Administrare Fiscală	39	2004
38.	OMF 1	2004	pentru modificarea și completarea Instrucțiunilor de aplicare a prevederilor titlului I - "Transparența informațiilor referitoare la obligațiile bugetare restante" al cărții I din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 551/2003	73	2004
39.	OUG 117	2000	pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 58/2000 privind unele măsuri pentru întărirea disciplinei salariale și financiare în regiile autonome, societățile și companiile naționale și în unele societăți comerciale cu capital majoritar de stat, în anul 2000	303	2000
40.	OG 37	2004	pentru modificarea și completarea reglementărilor privind auditul intern	91	2004
41.	HG 869	2002	pentru perfecționarea activității unităților de implementare a programelor PHARE	636	2002
42.	L 21	1999	pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor		
43.	L 78	2000	pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție	219	2000
44.	L 316	2001	pentru ratificarea Acordului multianual de finanțare dintre Guvernul României și Comisia Comunităților Europene	362	2001
45.	OG 20	2004	pentru ratificarea Addendumului dintre Guvernul României și Comisia Europeană, semnat la București la 18 noiembrie 2003, la Memorandumul de finanțare dintre Guvernul României și Comisia Europeană referitor la Programul național PHARE 2000 RO0004-RO0007, semnat la București la 6 noiembrie 2000	87	2004
46.	OG 51	2001	pentru ratificarea Memorandumului de finanțare	539	2001

			dintre Guvernul României și Comisia Europeană referitor la Programul național PHARE 2000 (RO0004-RO0007)		
47.	OG 96	2000	pentru ratificarea Memorandumului de finanțare PHARE dintre Guvernul României și Comisia Europeană referitor la Facilitatea de pregătire a proiectelor PHARE 2000/2001-RO9915, semnat la București la 30 decembrie 1999	428	2000
48.	OG 116	2000	pentru ratificarea Memorandumului de finanțare PHARE dintre Guvernul României și Comisia Europeană referitor la Facilitatea de recuperare (Pre-ins Facility), semnat la București la 30 decembrie 1999	438	2000
49.	OUG 64	2003	pentru stabilirea unor măsuri privind înființarea, organizarea, reorganizarea sau funcționarea unor structuri din cadrul aparatului de lucru al Guvernului, a ministerelor, a altor organe de specialitate ale administrației publice centrale și a unor instituții publice	464	2003
50.	OG 118	1999	privind achizițiile publice	431	1999
51.	OUG 60	2001	privind achizițiile publice	241	2001
52.	OG 20	2002	privind achizițiile publice prin licitații electronice	86	2002
53.	OUG 75	1999	privind activitatea de audit financiar	256	1999
54.	L 215	2001	administrației publice locale	204	2001
55.	DECIZIE CONSILIUL DE ASOCIERE ROMÂNIA-UE nr. 1	2002	privind adoptarea condițiilor și modalităților generale de participare a României la programele comunitare*)	741	2002
56.	OMF 332	2000	privind aprobarea Normelor metodologice generale pentru organizarea și funcționarea auditului intern în baza prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 119/1999 privind auditul intern și controlul financiar preventiv	96	2000
57.	OMF 875	2000	privind aprobarea Precizărilor pentru reflectarea în contabilitate a operațiunilor privind primirea și utilizarea fondurilor din contribuția financiară a Comunității Europene, precum și a fondurilor de cofinanțare aferente acestora	377	2000
58.	HG 1065	2001	privind aprobarea Programului național de prevenire a corupției și a Planului național de acțiune împotriva corupției	728	2001
59.	HG 767	1999	privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Inspecției Muncii	464	1999
60.	HG 678	2001	privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Autorității pentru Privatizare și Administrarea Participațiilor Statului	437	2001
61.	OMF 1014/874	2001	privind aprobarea structurii, conținutului și modului de utilizare a Documentației standard pentru elaborarea și prezentarea ofertei pentru achiziția publică de lucrări	357	2001
62.	OMLPTL 1013/873	2001	privind aprobarea structurii, conținutului și modului de utilizare a Documentației standard pentru elaborarea și prezentarea ofertei pentru achiziția publică de servicii	340	2001
63.	OMF 1012	2001	privind aprobarea structurii, conținutului și	336	2001

			modului de utilizare a Documentației standard pentru elaborarea și prezentarea ofertei pentru achiziția publică de produse		
64.	HG 770	2002	privind aprobarea unor măsuri organizatorice pentru implementarea Planului strategic de acțiuni pentru îmbunătățirea sistemelor administrative și de management al gestionării fondurilor nerambursabile alocate României de Uniunea Europeană	554	2002
65.	OG 119	1999	privind auditul intern și controlul financiar preventiv	430	1999
66.	OMF 167	2001	privind certificarea bilanțurilor contabile și a conturilor de execuție bugetară prin persoane fizice sau juridice agreeate, la instituțiile publice cu mai puțin de 25 de posturi	90	2001
67.	L 29	1999	privind contenciosul administrativ		
68.	OG 79	2003	privind controlul și recuperarea fondurilor comunitare, precum și a fondurilor de cofinanțare aferente utilizate necorespunzător	622	2003
69.	HG 273	2001	privind coordonarea, pregătirea și organizarea negocierilor pentru aderarea României la Uniunea Europeană	120	2001
70.	HG 728	2000	privind dosarul achiziției publice și monitorizarea atribuirii contractelor de achiziție publică	411	2000
71.	OG 11	1996	privind executarea creanțelor bugetare		
72.	OG 55	1999	privind executarea silită a creanțelor bancare neperformante preluate la datoria publică internă	411	1999
73.	NORMĂ GENERALĂ la OMF 38/2003	2003	privind exercitarea activității de audit public intern	130bis	2003
74.	OUG 45	2003	privind finanțele publice locale	431	2003
75.	OUG 202	2002	privind finanțarea continuării și finalizării lucrărilor pentru Centrul Regional pentru Prevenirea și Combaterea Infraționalității Transfrontaliere (SECI)	589	2000
76.	L 500	2002	privind finanțele publice	597	2002
77.	HG 710	2002	privind funcționarea Institutului Național de Administrație	519	2002
78.	HP 25	2000	privind instituirea Comisiei comune a Camerei Deputaților și Senatului pentru controlul bugetului Curții de Conturi	298	2000
79.	OMF 1291	2001	privind îmbunătățirea activității de certificare a bilanțurilor contabile și a conturilor de execuție bugetară, prin persoane fizice sau juridice agreeate, la instituțiile publice cu mai puțin de 25 de posturi	344	2001
80.	L 151	1998	privind înființarea autorităților regionale		
81.	HG 1623	2004	privind înființarea Consiliului Superior pentru Reforma Administrației Publice, Coordonarea Politicilor Publice și Ajustare Structurală	53	2004
82.	OMSF 874	2001	privind înființarea nucleelor de calitate în unele unități spitalicești	829	2001
83.	HG 859	2001	privind utilizarea Fondului Național pentru programul SAPARD și constituirea Comitetului de Acreditare Națională SAPARD	587	2001
84.	OUG 142	2000	privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției SAPARD pentru implementarea tehnică	471	2000

			și financiară a Instrumentului special de preaderare pentru agricultură și dezvoltare rurală		
85.	OMF 1577	2003	privind modificarea și completarea Ordinului ministrului finanțelor publice nr. 520/2003 pentru aprobarea Normelor metodologice privind organizarea și conducerea contabilității veniturilor bugetare	825	2003
86.	OMF 1173	2000	privind organizarea activității de administrare și control financiar fiscal la marii contribuabili	422	2000
87.	L 90	2001	privind organizarea Guvernului României și a ministerelor	164	2001
88.	HG 362	2000	privind organizarea inspecțiilor pentru audit intern	210	2000
89.	OUG 291	2000	privind organizarea Ministerului Administrației Publice		
90.	HG 8	2001	privind organizarea Ministerului Administrației Publice		
91.	HG 1209	2003	privind organizarea și dezvoltarea carierei funcționarilor publici	757	2003
92.	HG 387	1999	privind organizarea și funcționarea Agenției de Valorificare a Activelor Bancare	224	1999
93.	HG 746	2003	privind organizarea și funcționarea aparatului de lucru al Guvernului	493	2003
94.	HG 745	2003	privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Control	496	2003
95.	HG 1217	2001	privind organizarea și funcționarea Autorității pentru Valorificarea Activelor Bancare	806	2001
96.	HG 766	2003	privind organizarea și funcționarea Corpului de Control al Guvernului	497	2003
97.	L 94	1992	privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi	116	2000
98.	L 90	2001	privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor	164	2001
99.	HG 447	1997	privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor	197	1997
100.	HG 18	2001	privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor Publice	12	2001
101.	HG 735	2003	privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor Publice	480	2003
102.	HG 1574	2004	privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor Publice și a Agenției Naționale de Administrare Fiscală Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 2 din 5 ianuarie 2004	2	2004
103.	OUG 43	2002	privind Parchetul Național Anticorupție	244	2002
104.	L 157	2000	privind Planul național pentru agricultură și dezvoltare rurală aferent Programului SAPARD pentru cofinanțarea acestuia de la bugetul de stat	471	2000
105.	L 39	2003	privind prevenirea și combaterea criminalității organizate	50	2003
106.	ICNVM 9	1999	privind prevenirea și combaterea spălării banilor	29	2000
107.	OMF 1013	2000	privind procurarea ștampilelor și regimul special al evidenței mărcilor alocate structurilor proprii care efectuează certificarea bilanțurilor contabile și a conturilor de execuție bugetară	344	2000
108.	OG 62	2000	privind ratificarea Memorandumului de finanțare dintre Guvernul României și Comisia Europeană referitor la Programul RO 9904 pentru	248	2000

			restructurarea întreprinderilor și reconversie profesională (RICOP), semnat la București la 30 decembrie 1999		
109.	L 115	1999	privind responsabilitatea ministerială	334	2002
110.	HG 724	2000	privind stabilirea condițiilor de acordare a preferinței interne în cazul procedurilor aplicate pentru atribuirea contractelor de achiziție publică	411	2000
111.	HG 725	2000	privind stabilirea listei cuprinzând autoritățile contractante	408	2000
112.	HG 727	2000	privind stabilirea regulilor de estimare a valorii contractului de achiziție publică	411	2000
113.	L 188	1999	privind statutul funcționarilor publici		
114.	HG 26	2003	privind transparența relațiilor financiare dintre autoritățile publice și întreprinderile publice, precum și transparența financiară în cadrul anumitor întreprinderi	87	2003
115.	L 161	2003	privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției	291	2003
116.	OUG 58	2000	privind unele măsuri pentru întărirea disciplinei salariale și financiare în regiile autonome, societățile și companiile naționale și în unele societăți comerciale cu capital majoritar de stat, în anul 2000	229	2000
117.	L 146	2003	privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 8/2003 pentru ratificarea Memorandumului de finanțare dintre Guvernul României și Comisia Europeană referitor la Programul orizontal de pregătire a țărilor candidate pentru descentralizarea extinsă (EDIS) în managementul fondurilor de preaderare în România, semnat la București la 23 octombrie 2002	291	2003
118.	OUG 43	2001	pentru modificarea Ordonanței Guvernului nr. 11/1996 privind executarea creanțelor bugetare	148	2001
119.	L 240	2003	privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 14/2003 pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 142/2000 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției SAPARD pentru implementarea tehnica și financiară a Instrumentului special de preaderare pentru agricultura și dezvoltare rurala	415	2003
120.	HG 693	2001	pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 18/2001 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor Publice	426	2001
121.	HG 693	2001	pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 18/2001 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor Publice	426	2001
122.	L 245	2002	pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 38/1998 privind acreditarea și infrastructura pentru evaluarea conformității	313	2002
123.	L 503	2002	pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 43/2002 privind Parchetul Național Anticorupție	523	2002
124.	OUG 102	2003	pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 43/2002 privind Parchetul Național	747	2003

			Anticorupție		
125.	L 107	2000	privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 46/1999 pentru aprobarea participării României la Grupul de state împotriva corupției (GRECO), instituit prin Rezoluția Consiliului Europei nr. (99)5 din 1 mai 1999	296	2000
126.	OUG 137	2001	pentru modificarea și completarea Legii bancare nr. 58/1998	671	2001
127.	L 212	2002	pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 60/2001 privind achizițiile publice	331	2002
128.	L 310	2002	privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 61/2001 pentru modificarea și completarea Legii contabilității nr. 82/1991	380	2002
129.	L 604	2003	pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 63/2003 privind organizarea și funcționarea Ministerului Administrației și Internelor	6	2004
130.	L 22	2000	pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 63/1999 cu privire la gestionarea fondurilor nerambursabile alocate României de către Comunitatea Europeană, precum și a fondurilor de cofinanțare aferente acestora	132	2000
131.	L 132	2002	privind respingerea Ordonanței Guvernului nr. 72/2001 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 119/1999 privind auditul intern și controlul financiar preventiv	340	2002
132.	L 141	2002	privind respingerea Ordonanței Guvernului nr. 85/2000 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 119/1999 privind auditul intern și controlul financiar preventiv	339	2002
133.	L 77	2002	pentru modificarea și completarea Legii nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi	104	2002
134.	L 204	1999	privind modificarea L 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi	646	1999
135.	OUG 137	1999	privind modificarea și completarea Legii nr. 108/1999 pentru înființarea și organizarea Inspecției Muncii	461	1999
136.	OUG 130	1999	pentru completarea Legii nr. 115/1999 privind responsabilitatea ministerială	454	1999
137.	OUG 289	2000	pentru completarea Legii nr. 115/1999 privind responsabilitatea ministerială	706	2000
138.	OUG 48	2001	pentru suspendarea aplicării Ordonanței Guvernului nr. 118/1999 privind achizițiile publice	161	2001
139.	L 301	2002	pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 119/1999 privind auditul intern și controlul financiar preventiv	339	2002
140.	OUG 225	2000	pentru completarea Ordonanței Guvernului nr. 119/1999 privind auditul intern și controlul financiar preventiv	606	2000
141.	OG 85	2000	privind modificarea și completarea OG nr. 119/1999 privind auditul intern și controlul financiar preventiv	421	2000
142.	L 468	2001	privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 130/1999 pentru completarea Legii nr. 115/1999 privind responsabilitatea ministerială	413	2001

143.	HG 398	2000	privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 132/2000 pentru organizarea și funcționarea Departamentului de Control al Guvernului	233	2000
144.	L 411	2002	pentru abrogarea Legii nr. 157/2000 privind Planul național pentru agricultură și dezvoltare rurală aferent Programului SAPARD pentru cofinanțarea acestuia de la bugetul de stat	401	2002
145.	HG 1085	2003	pentru aplicarea unor prevederi ale Legii nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, referitoare la implementarea Sistemului Electronic Național	675	2003
146.	HG 504	2003	pentru aprobarea Programului de aplicare a Legii nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției	301	2003
147.	OUG 40	2003	pentru modificarea și completarea Legii nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției	378	2003
148.	OUG 82	2000	pentru modificarea și completarea Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici	293	2000
149.	OUG 284	2000	pentru modificarea și completarea Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici	696	2000
150.	OUG 219	2000	pentru modificarea și completarea Legii nr. 189/1998 privind finanțele publice locale	606	2000
151.	L 187	2000	pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 190/1999 privind aprobarea amendării Protocolului nr. 4 la Acordul european instituind o asociere între România, pe de o parte, și Comunitățile Europene și statele membre ale acestora, pe de altă parte	532	2000
152.	L 774	2001	privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 216/1999 pentru modificarea Legii nr. 189/1998 privind finanțele publice locale	14	2002
153.	L 337	2001	privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 219/2000 pentru modificarea și completarea Legii nr. 189/1998 privind finanțele publice locale	378	2001
154.	L 486	2001	privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 225/2000 pentru completarea Ordonanței Guvernului nr. 119/1999 privind auditul intern și controlul financiar preventiv	614	2001
155.	HG 29	2000	pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 387/1999 privind organizarea și funcționarea Agenției de Valorificare a Activelor Bancare	289	2000
156.	RECTIFICARE OMF 522/2003	2003	privind Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 522/2003 pentru aprobarea Normelor metodologice generale referitoare la exercitarea controlului financiar preventiv	401	2003
157.	L 101	2002	privind respingerea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 78/2001 pentru completarea art. 116 din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și	173	2002

			funcționarea Curții de Conturi		
158.	OG 61	2001	pentru modificarea și completarea Legii contabilității nr. 82/1991	531	2001
159.	OUG 14	2003	pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 142/2000 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției SAPARD pentru implementarea tehnică și financiară a Instrumentului special de preaderare pentru agricultură și dezvoltare rurală	219	2003
160.	OUG 140	2001	pentru modificarea art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 142/2000 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției SAPARD pentru implementarea tehnică și financiară a Instrumentului special de preaderare pentru agricultură și dezvoltare rurală	690	2001
161.	OG 73	2003	pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 20/2002 privind achizițiile publice prin licitații electronice	622	2003
162.	OUG 25	2000	pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 55/1999 privind executarea silită a creanțelor bancare neperformante preluate la datoria publică internă	141	2000
163.	OUG 166	2000	pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 55/1999 privind executarea silită a creanțelor bancare neperformante preluate la datoria publică internă	523	2000
164.	OG 85	2003	pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 80/2001 privind stabilirea unor normative de cheltuieli pentru autoritățile administrației publice și instituțiile publice	621	2003
165.	L 100	2002	privind respingerea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 101/2001 pentru completarea art. 17 din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi	173	2002
166.	OG 16	2004	privind modificarea alin. (2) al art. 14 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2003 pentru stabilirea unor măsuri privind înființarea, organizarea, reorganizarea sau funcționarea unor structuri din cadrul aparatului de lucru al Guvernului, a ministerelor, a altor organe de specialitate ale administrației publice centrale și a unor instituții publice	87	2004
167.	HG 820	2000	pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 447/1997 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor	463	2000
168.	HG 15	2000	pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 611/1999 privind constituirea și componența comisiei de autorizare a contractării de împrumuturi externe de către autoritățile administrației publice locale	18	2000
169.	HG 1537	2004	pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 745/2003 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Control	4	2004
170.	OUG 106	2003	pentru completarea art. 41 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 60/2001 privind achizițiile publice	747	2003

171.	HG 874	2003	privind modificarea art. 45 alin. (2) din Hotărârea Guvernului nr. 461/2001 pentru aprobarea normelor de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 60/2001 privind achizițiile publice	562	2003
172.	OUG 122	2000	pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 118/1999 privind achizițiile publice	312	2000
173.	OG 72	2001	pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 119/1999 privind auditul intern și controlul financiar preventiv	540	2001
174.	OUG 121	2000	pentru prorogarea termenelor prevăzute la art. 111 și 112 din Ordonanța Guvernului nr. 118/1999 privind achizițiile publice	303	2000
175.	OUG 141	2000	pentru prorogarea termenelor prevăzute la art. 111 și 112 din Ordonanța Guvernului nr. 118/1999 privind achizițiile publice	470	2000
176.	OUG 186	2000	pentru prorogarea termenelor prevăzute la art. 111 și 112 din Ordonanța Guvernului nr. 118/1999 privind achizițiile publice	553	2000
177.	OMF 728	2000	aprobare a Normelor metodologice nr. 680035/2000 privind exercitarea controlului financiar preventiv delegat	288	2000
178.	OMF 33	2000	abrogare a Normelor metodologice 700001/2000 privind exercitarea controlului financiar preventiv delegat		
179.	OMF 492	2000	privind stabilirea competențelor de constatare a contravențiilor, de stabilire și aplicare a amenzilor prevăzute de art. 32,33 și 34 din OG 119/1999 1999 privind auditul intern și controlul financiar preventiv	216	2000
180.	L 84	2003	pentru modificarea OG 119/1999 1999 privind auditul intern și controlul financiar preventiv	195	2003
181.	OG 119	1999	privind controlul intern și controlul financiar preventiv republicată	799	2003
182.	L 672	2002	privind auditul public intern	953	2002
183.	HG 235	2003	pentru aprobarea Normelor privind modul de nominalizare a membrilor Comitetului pentru Audit Public Intern	162	2003
184.	RECTIFICARE OMF 38/2003	2003	pentru aprobarea Normelor privind modul de nominalizare a membrilor Comitetului pentru Audit Public Intern publicate în MO 130/2003	167	2003
185.	OMF 939	2003	pentru aprobarea Listei membrilor Comitetului pentru Audit Public Intern	542	2003
186.	OMF 252	2004	pentru aprobarea Codului privind conduita etică a auditorului intern	128	2004
187.	OG 38	1998	privind acreditarea și infrastructura pentru evaluarea conformității	43	1998

**LISTA ACTELOR NORMATIVE PRIMARE GENERALE, CU PRIVIRE LA
CONTROLUL FINANCIAR**

1. *HG 1006/2001 pentru aprobarea Strategiei Guvernului privind accelerarea reformei în administrația publică (MO 660/2001);*
2. *HG 1007/2001 pentru aprobarea Strategiei Guvernului privind informatizarea administrației publice (MO 705/2001);*
3. *HG 1065/2001 privind aprobarea Programului național de prevenire a corupției și a Planului național de acțiune împotriva corupției (MO 728/2001);*
4. *HG 1085/2003 pentru aplicarea unor prevederi ale Legii nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, referitoare la implementarea Sistemului Electronic Național (MO 675/2003);*
5. *HG 1623/2004 privind înființarea Consiliului Superior pentru Reforma Administrației Publice, Coordonarea Politicilor Publice și Ajustare Structurală (MO 53/2004);*
6. *HG 26/2003 privind transparența relațiilor financiare dintre autoritățile publice și întreprinderile publice, precum și transparența financiară în cadrul anumitor întreprinderi (MO 87/2003);*
7. *HG 273/2001 privind coordonarea, pregătirea și organizarea negocierilor pentru aderarea României la Uniunea Europeană (MO 120/2001);*
8. *HG 456/2000 pentru aprobarea Planului de acțiune al Programului guvernamental pe anul 2000 și pe perioada 2001-2004 (MO 265/2000);*
9. *HG 479/2002 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor (MO 382/2002);*
10. *HG 504/2003 pentru aprobarea Programului de aplicare a Legii nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției (MO 301/2003);*
11. *HG 624/2003 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Agenției Naționale a Funcționarilor Publici (MO 410/2003);*
12. *HG 710/2002 privind funcționarea Institutului Național de Administrație (MO 319/2002);*
13. *HG 762/2003 pentru modificarea Regulamentului de organizare și funcționare a Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 479/2002 (MO 494/2003);*

14. *HG 856/2003 pentru înființarea Unității de management a proiectului privind reforma administrației publice (MO 531/2003);*
15. *Hotărârea de Guvern 1537/2003 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 745/2003 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Control (MO 4/2004);*
16. *Hotărârea de Guvern 222/2001 privind înființarea, organizarea și funcționarea Departamentului de Control și Anticorupție al Guvernului (71/2001);*
17. *Hotărârea de Guvern 398/2000 privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 132/2000 pentru organizarea și funcționarea Departamentului de Control al Guvernului (MO 233/2000);*
18. *Hotărârea de Guvern 6/2004 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 1.574/2003 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor Publice și a Agenției Naționale de Administrare Fiscală (MO 39/2004)¹⁷;*
19. *Hotărârea de Guvern 766/2003 privind organizarea și funcționarea Corpului de Control al Guvernului (MO 497/2003);*
20. *Hotărârea Parlamentului 25/2000 privind instituirea Comisiei comune a Camerei Deputaților și Senatului pentru controlul bugetului Curții de Conturi (MO 298/2000);*
21. *L 188/1999 privind statutul funcționarilor publici (MO*
22. *L 21/1999 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor (MO ...)*
23. *L 310/2002 privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 61/2001 pentru modificarea și completarea Legii contabilității nr. 82/1991 (MO 380/2002);*
24. *L 337/2001 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 219/2000 pentru modificarea și completarea Legii nr. 189/1998 privind finanțele publice locale (MO 378/2001);*
25. *L 774/2001 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 216/1999 pentru modificarea Legii nr. 189/1998 privind finanțele publice locale (MO 14/2002);*

¹⁷ Precizăm faptul că asemenea norme sunt emise periodic, în scopul îmbunătățirii structurii de organizare și funcționare a Ministerului Finanțelor; menționarea unui singur asemenea act normativ în studiul de față are rolul de a ilustra categoria de asemenea acte normative în cauză și nu a de a da o listă exhaustivă a succesiunii lor, deși o analiză a acestor prevederi, în succesiunea lor, ar putea da o imagine interesantă a perfecționării instituționale a Ministerului Finanțelor cu privire la asigurarea controlului financiar. Menționăm, în context, următoarele alte acte normative de aceeași speță: L 90/2001; HG 47/1997; HG 18/2001; HG 735/2003; HG 693/2001; L 604/2003; OUG 137/1999; ultima reorganizare a Ministerului Finanțelor Publice s-a făcut în 4 martie a.c.: HG 292 pentru modificarea HG 1574/2003 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor Publice și a Agenției Naționale de Administrare Fiscală (MO 238/2004).

26. *L 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție (MO 219/2000);*
27. *L 90/2001 privind organizarea Guvernului României și a ministerelor (MO 164/2001);*
28. *Legea 115/1999 privind responsabilitatea ministerială (MO 334/2002);*
29. *Legea 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției (MO 291/2003);*
30. *Legea 215/2001 a administrației publice locale (MO 204/2001);*
31. *Legea 314/2003 pentru modificarea art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice (MO 506/2003);*
32. *Legea 39/2003 privind prevenirea și combaterea spălării banilor (MO 29/2000);*
33. *Legea 500/2002 privind finanțele publice (MO 597/2002);*
34. *Legea 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție (MO 219/2000);*
35. *Legea 82/1991 a contabilității (MO 629/2002);*
36. *ORDIN AL MINISTRULUI FINANTELOR 1/2004 pentru modificarea și completarea Instrucțiunilor de aplicare a prevederilor titlului I - "Transparența informațiilor referitoare la obligațiile bugetare restante" al cărții I din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, aprobate prin Ordin al ministrului finanțelor publice nr. 551/2003 (MO 73/2004);*
37. *ORDIN AL MINISTRULUI FINANTELOR 1577/2003 privind modificarea și completarea Ordinului ministrului finanțelor publice nr. 520/2003 pentru aprobarea Normelor metodologice privind organizarea și conducerea contabilității veniturilor bugetare (MO 825/2003);*
38. *ORDIN AL MINISTRULUI FINANTELOR 1746/2003 pentru aprobarea Normelor metodologice privind organizarea și conducerea contabilității patrimoniului instituțiilor publice, a Planului de conturi pentru instituții publice și a Monografiei privind înregistrarea în contabilitate a principalelor operațiuni (MO 36/2003);*
39. *ORDIN AL MINISTRULUI FINANTELOR 306/2002 pentru aprobarea Reglementărilor contabile simplificate, armonizate cu directivele europene (MO 279/2002);*
40. *ORDIN AL MINISTRULUI FINANTELOR 403/1999 pentru aprobarea Reglementărilor contabile armonizate cu Directiva a IV-a a Comunităților Economice Europene și cu Standardele de Contabilitate Internaționale (MO 480/1999);*

41. *ORDIN AL MINISTRULUI FINANTELOR 520/2003 pentru aprobarea Normelor metodologice privind organizarea și conducerea contabilității veniturilor bugetare (MO 292/2003);*
42. *ORDIN AL MINISTRULUI FINANTELOR 875/2000 privind aprobarea Precizărilor pentru reflectarea în contabilitate a operațiunilor privind primirea și utilizarea fondurilor din contribuția financiară a Comunității Europene, precum și a fondurilor de cofinanțare aferente acestora (MO 377/2000);*
43. *ORDIN AL MINISTRULUI FINANTELOR 94/2001 pentru aprobarea Reglementărilor contabile armonizate cu Directiva a IV-a a Comunităților Economice Europene și cu Standardele Internaționale de Contabilitate (MO 85/2001);*
44. *Ordin al ministrului finanțelor publice 1577/2003 privind modificarea și completarea Ordinului ministrului finanțelor publice nr. 520/2003 pentru aprobarea Normelor metodologice privind organizarea și conducerea contabilității veniturilor bugetare (MO 825/2003);*
45. *Ordinul ministrului justiției 2626/2000 pentru modificarea structurii organizatorice a Direcției generale judiciare și coordonarea strategiei antiinfracționale (MO 580/2000);*
46. *Ordonanța de Guvern 38/1998 privind acreditarea și infrastructura pentru evaluarea conformității (MO 43/1998)*
47. *ORDONANȚA DE URGENȚĂ A GUVERNULUI 117/2000 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 58/2000 privind unele măsuri pentru întărirea disciplinei salariale și financiare în regiile autonome, societățile și companiile naționale și în unele societăți comerciale cu capital majoritar de stat, în anul 2000 (MO 303/2000);*
48. *Ordonanța de urgență a Guvernului 130/1999 pentru completarea Legii nr. 115/1999 privind responsabilitatea ministerială (MO 454/1999);*
49. *ORDONANȚA DE URGENȚĂ A GUVERNULUI 219/2000 pentru modificarea și completarea Legii nr. 189/1998 privind finanțele publice locale (MO 606/2000);*
50. *ORDONANȚA DE URGENȚĂ A GUVERNULUI 222/2000 pentru modificarea art. 82 din Ordonanța Guvernului nr. 11/1996 privind executarea creanțelor bugetare (MO 606/2000);*
51. *ORDONANȚA DE URGENȚĂ A GUVERNULUI 284/2000 pentru modificarea și completarea Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici (MO 696/2000);*
52. *Ordonanța de urgență a Guvernului 289/2000 pentru completarea Legii nr. 115/1999 privind responsabilitatea ministerială (MO 706/2000);*
53. *Ordonanța de urgență a Guvernului 40/2003 pentru modificarea și completarea Legii nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în*

exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției (MO 378/2003);

54. *ORDONANȚA DE URGENȚĂ A GUVERNULUI 40/2003 pentru modificarea și completarea Legii nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției (MO 378/2003);*
55. *Ordonanța de urgență a Guvernului 43/2002 privind Parchetul Național Anticorupție (MO 244/2002);*
56. *Ordonanța de urgență a Guvernului 45/2003 privind finanțele publice locale (MO 431/2003);*
57. *Ordonanța de urgență a Guvernului 64/2003 pentru stabilirea unor măsuri privind înființarea, organizarea, reorganizarea sau funcționarea unor structuri din cadrul aparatului de lucru al Guvernului, a ministerelor, a altor organe de specialitate ale administrației publice centrale și a unor instituții publice (MO 464/2003);*
58. *ORDONANȚA DE URGENȚĂ A GUVERNULUI 82/2000 pentru modificarea și completarea Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici (MO 293/2000);*
59. *Ordonanța Guvernului 20/2002 privind achizițiile publice prin licitații electronice (MO 86/2002);*
60. *ORDONANȚA GUVERNULUI 38/1998 privind acreditarea și infrastructura pentru evaluarea conformității (MO 43/1998)*
61. *ORDONANȚA GUVERNULUI 61/2001 pentru modificarea și completarea Legii contabilității nr. 82/1991 (MO 531/2001);*
62. *Ordonanța Guvernului 61/2001 pentru modificarea și completarea Legii contabilității nr. 82/1991 (MO 531/2001);*
63. *Ordonanța Guvernului 85/2003 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 80/2001 privind stabilirea unor normative de cheltuieli pentru autoritățile administrației publice și instituțiile publice (MO 621/2003);*

**LISTA ACTELOR NORMATIVE PRIMARE INSTITUTIVE, CU PRIVIRE LA
CONTROLUL FINANCIAR**

64. *HOTĂRÂRE DE GUVERN 1537/2004 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 745/2003 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Control (MO 4/2004);*
65. *HOTĂRÂRE DE GUVERN 1574/2004 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor Publice și a Agenției Naționale de Administrare Fiscală Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 2 din 5 ianuarie 2004 (MO 2/2004);*
66. *HOTĂRÂRE DE GUVERN 339/2001 pentru constituirea, în cadrul Ministerului Integrării Europene, a Autorității de Management pentru Programul SAPARD (MO 161/2001);*
67. *HOTĂRÂRE DE GUVERN 398/2000 privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 132/2000 pentru organizarea și funcționarea Departamentului de Control al Guvernului (MO 233/2000);*
68. *HOTĂRÂRE DE GUVERN 6/2004 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 1.574/2003 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor Publice și a Agenției Naționale de Administrare Fiscală (MO 39/2004);*
69. *HOTĂRÂRE DE GUVERN 678/2001 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Autorității pentru Privatizare și Administrarea Participațiilor Statului (MO 437/2001);*
70. *HOTĂRÂRE DE GUVERN 745/2003 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Control (MO 496/2003);*
71. *HOTĂRÂRE DE GUVERN 746/2003 privind organizarea și funcționarea aparatului de lucru al Guvernului (MO 493/2003);*
72. *HOTĂRÂRE DE GUVERN 766/2003 privind organizarea și funcționarea Corpului de Control al Guvernului (MO 497/2003);*
73. *HOTĂRÂRE DE GUVERN 767/1999 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Inspecției Muncii (MO 464/1999);*
74. *HOTĂRÂRE DE GUVERN 770/2002 privind aprobarea unor măsuri organizatorice pentru implementarea Planului strategic de acțiuni pentru îmbunătățirea sistemelor administrative și de management al gestionării fondurilor nerambursabile alocate României de Uniunea Europeană (MO 554/2002);*
75. *HOTĂRÂRE DE GUVERN 859/2001 privind utilizarea Fondului Național pentru programul SAPARD și constituirea Comitetului de Acreditare Națională SAPARD (MO 587/2001);*

76. *HOTĂRÂRE DE GUVERN 869/2002 pentru perfecționarea activității unităților de implementare a programelor PHARE (MO 636/2002);*
77. *ICNVM 9/1999 privind prevenirea și combaterea spălării banilor (MO 29/2000);*
78. *LEGEA 100/2002 privind respingerea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 101/2001 pentru completarea art. 17 din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi (MO 173/2002);*
79. *LEGEA 101/2002 privind respingerea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 78/2001 pentru completarea art. 116 din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi (MO 173/2002);*
80. *LEGEA 132/2002 privind respingerea Ordonanței Guvernului nr. 72/2001 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 119/1999 privind auditul intern și controlul financiar preventiv (MO 340/2002);*
81. *LEGEA 132/2002 privind respingerea Ordonanței Guvernului nr. 72/2001 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 119/1999 privind auditul intern și controlul financiar preventiv (MO 340/2002);*
82. *LEGEA 141/2002 privind respingerea Ordonanței Guvernului nr. 85/2000 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 119/1999 privind auditul intern și controlul financiar preventiv (MO 339/2002);*
83. *LEGEA 157/2000 privind Planul național pentru agricultură și dezvoltare rurală aferent Programului SAPARD pentru cofinanțarea acestuia de la bugetul de stat (MO 471/2000);*
84. *LEGEA 204/1999 privind modificarea L 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi (MO 646/1999);*
85. *LEGEA 212/2002 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 60/2001 privind achizițiile publice (MO 331/2002);*
86. *LEGEA 22/2000 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 63/1999 cu privire la gestionarea fondurilor nerambursabile alocate României de către Comunitatea Europeană, precum și a fondurilor de cofinanțare aferente acestora (MO 132/2000);*
87. *LEGEA 240/2003 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 14/2003 pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 142/2000 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției SAPARD pentru implementarea tehnicii și finanțarea a Instrumentului special de preaderare pentru agricultura și dezvoltare rurală (MO 415/2003);*
88. *LEGEA 301/2002 pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 119/1999 privind auditul intern și controlul financiar preventiv (MO 339/2002);*
89. *LEGEA 39/2003 privind prevenirea și combaterea criminalității organizate (MO 50/2003);*

90. *LEGEA 411/2002 pentru abrogarea Legii nr. 157/2000 privind Planul național pentru agricultură și dezvoltare rurală aferent Programului SAPARD pentru cofinanțarea acestuia de la bugetul de stat (MO 401/2002);*
91. *LEGEA 486/2001 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 225/2000 pentru completarea Ordonanței Guvernului nr. 119/1999 privind auditul intern și controlul financiar preventiv (MO 614/2001),*
92. *LEGEA 672/2002 privind auditul public intern (MO 953/2002);*
93. *LEGEA 77/2002 pentru modificarea și completarea Legii nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi (MO 104/2002);*
94. *LEGEA 84/2003 Pentru modificarea ORDONANȚEI GUVERNULUI 119/1999 1999 privind auditul intern și controlul financiar preventiv (MO 195/2003);*
95. *LEGEA 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi (MO 116/2000);*
96. *ORDONANȚA DE URGENȚĂ A GUVERNULUI 101/2001 pentru completarea art. 17 din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi (MO 350/2001);*
97. *ORDONANȚA DE URGENȚĂ A GUVERNULUI 102/2003 pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 43/2002 privind Parchetul Național Anticorupție (MO 747/2003);*
98. *ORDONANȚA DE URGENȚĂ A GUVERNULUI 106/2003 pentru completarea art. 41 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 60/2001 privind achizițiile publice (MO 747/2003);*
99. *ORDONANȚA DE URGENȚĂ A GUVERNULUI 122/2000 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 118/1999 privind achizițiile publice (MO 312/2000);*
100. *ORDONANȚA DE URGENȚĂ A GUVERNULUI 14/2003 pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 142/2000 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției SAPARD pentru implementarea tehnică și financiară a Instrumentului special de preaderare pentru agricultură și dezvoltare rurală (MO 219/2003);*
101. *ORDONANȚA DE URGENȚĂ A GUVERNULUI 140/2001 pentru modificarea art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 142/2000 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției SAPARD pentru implementarea tehnică și financiară a Instrumentului special de preaderare pentru agricultură și dezvoltare rurală (MO 690/2001);*
102. *ORDONANȚA DE URGENȚĂ A GUVERNULUI 142/2000 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției SAPARD pentru implementarea tehnică și financiară a Instrumentului special de preaderare pentru agricultură și dezvoltare rurală (MO 471/2000);*

103. *ORDONANȚA DE URGENȚĂ A GUVERNULUI 225/2000 pentru completarea Ordonanței Guvernului nr. 119/1999 privind auditul intern și controlul financiar preventiv (MO 606/2000);*
104. *ORDONANȚA DE URGENȚĂ A GUVERNULUI 289/2000 pentru completarea Legii nr. 115/1999 privind responsabilitatea ministerială (MO 706/2000);*
105. *ORDONANȚA DE URGENȚĂ A GUVERNULUI 43/2001 pentru modificarea Ordonanței Guvernului nr. 11/1996 privind executarea creanțelor bugetare (MO 148/2001);*
106. *ORDONANȚA DE URGENȚĂ A GUVERNULUI 43/2002 privind Parchetul Național Anticorupție (MO 244/2002);*
107. *ORDONANȚA DE URGENȚĂ A GUVERNULUI 46/2000 pentru modificarea lit. a) din alin. (3) al art. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 119/1999 privind auditul intern și controlul financiar preventiv (MO 203/2000);*
108. *ORDONANȚA DE URGENȚĂ A GUVERNULUI 48/2001 pentru suspendarea aplicării Ordonanței Guvernului nr. 118/1999 privind achizițiile publice (MO 161/2001);*
109. *ORDONANȚA DE URGENȚĂ A GUVERNULUI 60/2001 privind achizițiile publice (MO 241/2001);*
110. *ORDONANȚA DE URGENȚĂ A GUVERNULUI 64/2003 pentru stabilirea unor măsuri privind înființarea, organizarea, reorganizarea sau funcționarea unor structuri din cadrul aparatului de lucru al Guvernului, a ministerelor, a altor organe de specialitate ale administrației publice centrale și a unor instituții publice (MO 464/2003);*
111. *ORDONANȚA DE URGENȚĂ A GUVERNULUI 78/2001 pentru completarea art. 116 din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi (MO 298/2001);*
112. *ORDONANȚĂ A GUVERNULUI 118/1999 privind achizițiile publice (MO 431/1999);*
113. *ORDONANȚĂ A GUVERNULUI 119/1999 privind auditul intern și controlul financiar preventiv (MO 430/1999);*
114. *ORDONANȚĂ A GUVERNULUI 119/1999 privind controlul intern și controlul financiar preventiv republicată (MO 799/2003);*
115. *ORDONANȚĂ A GUVERNULUI 16/2004 privind modificarea alin. (2) al art. 14 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2003 pentru stabilirea unor măsuri privind înființarea, organizarea, reorganizarea sau funcționarea unor structuri din cadrul aparatului de lucru al Guvernului, a ministerelor, a altor organe de specialitate ale administrației publice centrale și a unor instituții publice (MO 87/2004);*

116. *ORDONANȚĂ A GUVERNULUI 20/2002 privind achizițiile publice prin licitații electronice (MO 86/2002);*
117. *ORDONANȚĂ A GUVERNULUI 37/2004 pentru modificarea și completarea reglementărilor privind auditul intern (MO 91/2004);*
118. *ORDONANȚĂ A GUVERNULUI 72/2001 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 119/1999 privind auditul intern și controlul financiar preventiv (MO 540/2001);*
119. *ORDONANȚĂ A GUVERNULUI 73/2003 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 20/2002 privind achizițiile publice prin licitații electronice (MO 622/2003);*
120. *ORDONANȚĂ A GUVERNULUI 79/2003 privind controlul și recuperarea fondurilor comunitare, precum și a fondurilor de cofinanțare aferente utilizate necorespunzător (MO 622/2003);*
121. *ORDONANȚĂ A GUVERNULUI 85/2000 privind modificarea și completarea ORDONANȚEI GUVERNULUI nr. 119/1999 privind auditul intern și controlul financiar preventiv (MO 421/2000);*

LISTA ACTELOR NORMATIVE PRIMARE COMUNE CU UE, CU PRIVIRE LA CONTROLUL FINANCIAR

122. *DECIZIE CONSILIUL DE ASOCIERE ROMÂNIA-UE 1/2002 privind adoptarea condițiilor și modalităților generale de participare a României la programele comunitare¹⁸) (MO 741/2002);*
123. *HOTĂRÂRE DE GUVERN 1328/2000 pentru aprobarea Memorandumului de înțelegere dintre Guvernul României și Comunitatea Europeană privind utilizarea Fondului Național pentru ISPA (MO 705/2000);*
124. *HOTĂRÂRE DE GUVERN 1510/2003 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței Guvernului nr. 79/2003 privind controlul și recuperarea fondurilor comunitare, precum și a fondurilor de cofinanțare aferente utilizate necorespunzător (MO 914/2003);*
125. *HOTĂRÂRE DE GUVERN 726/2000 pentru aprobarea corespondenței produselor, lucrărilor și serviciilor, a căror dobândire face obiectul contractelor de achiziții publice, cu clasificările statistice oficiale (MO 410/2000);*
126. *LEGEA 107/2000 privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 46/1999 pentru aprobarea participării României la Grupul de state împotriva corupției (GRECO), instituit prin Rezoluția Consiliului Europei nr. (99)5 din 1 mai 1999 (MO 296/2000);*
127. *LEGEA 146/2003 privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 8/2003 pentru ratificarea Memorandumului de finanțare dintre Guvernul României și Comisia Europeană referitor la Programul orizontal de pregătire a țărilor candidate pentru descentralizarea extinsă (EDIS) în managementul fondurilor de preaderare în România, semnat la București la 23 octombrie 2002 (MO 291/2003);*
128. *LEGEA 187/2000 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 190/1999 privind aprobarea amendării Protocolului nr. 4 la Acordul european instituind o asocieră între România, pe de o parte, și Comunitățile Europene și statele membre ale acestora, pe de altă parte (MO 532/2000);*
129. *LEGEA 316/2001 pentru ratificarea Acordului multianual de finanțare dintre Guvernul României și Comisia Comunităților Europene (MO 362/2001);*
130. *OG 20/2004 pentru ratificarea Addendumului dintre Guvernul României și Comisia Europeană, semnat la București la 18 noiembrie 2003, la Memorandumul de finanțare dintre Guvernul României și Comisia Europeană referitor la Programul național PHARE 2000 RO0004-RO0007, semnat la București la 6 noiembrie 2000 (MO 87/2004);*

¹⁸ Traducere

131. *ORDINUL MINISTRULUI FINANTELOR 827/2000 pentru aprobarea Metodologiei de înregistrare în contabilitate a operațiunilor legate de primirea și utilizarea fondurilor din contribuția financiară a Comunității Europene (MO 368/2000);*
132. *ORDONANȚA GUVERNULUI 116/2000 pentru ratificarea Memorandumului de finanțare PHARE dintre Guvernul României și Comisia Europeană referitor la Facilitatea de recuperare (Pre-ins Facility), semnat la București la 30 decembrie 1999 (MO 438/2000);*
133. *ORDONANȚA GUVERNULUI 51/2001 pentru ratificarea Memorandumului de finanțare dintre Guvernul României și Comisia Europeană referitor la Programul național PHARE 2000 (RO0004-RO0007) (MO 539/2001);*
134. *ORDONANȚA GUVERNULUI 62/2000 privind ratificarea Memorandumului de finanțare dintre Guvernul României și Comisia Europeană referitor la Programul RO 9904 pentru restructurarea întreprinderilor și reconversie profesională (RICOP), semnat la București la 30 decembrie 1999 (MO 248/2000);*
135. *ORDONANȚA GUVERNULUI 96/2000 pentru ratificarea Memorandumului de finanțare PHARE dintre Guvernul României și Comisia Europeană referitor la Facilitatea de pregătire a proiectelor PHARE 2000/2001-RO9915, semnat la București la 30 decembrie 1999 (MO 428/2000);*

LISTA ACTELOR NORMATIVE SECUNDARE INSTITUTIVE, CU PRIVIRE LA CONTROLUL FINANCIAR

136. *Hotărârea de Guvern 726/2000 pentru aprobarea corespondenței produselor, lucrărilor și serviciilor, a căror dobândire face obiectul contractelor de achiziții publice, cu clasificările statistice oficiale(MO 410/2000);*
137. *HOTĂRÂRE DE GUVERN 461/2001 pentru aprobarea normelor de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 60/2001 privind achizițiile publice (MO 268/2001);*
138. *HOTĂRÂRE DE GUVERN 724/2000 privind stabilirea condițiilor de acordare a preferinței interne în cazul procedurilor aplicate pentru atribuirea contractelor de achiziție publică (MO 411/2000);*
139. *HOTĂRÂRE DE GUVERN 725/2000 privind stabilirea listei cuprinzând autoritățile contractante (MO 408/2000);*
140. *HOTĂRÂRE DE GUVERN 727/2000 privind stabilirea regulilor de estimare a valorii contractului de achiziție publică (MO 411/2000);*
141. *HOTĂRÂRE DE GUVERN 728/2000 privind dosarul achiziției publice și monitorizarea atribuirii contractelor de achiziție publică (MO 411/2000);*
142. *HOTĂRÂRE DE GUVERN 729/2000 pentru aprobarea Normelor de aplicare a procedurilor pentru atribuirea contractelor de achiziție publică (MO 409/2000);*
143. *HOTĂRÂRE DE GUVERN 874/2003 privind modificarea art. 45 alin. (2) din Hotărârea Guvernului nr. 461/2001 pentru aprobarea normelor de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 60/2001 privind achizițiile publice (MO 562/2003);*
144. *HOTĂRÂRE DE GUVERN 235/2003 pentru aprobarea Normelor privind modul de nominalizare a membrilor Comitetului pentru Audit Public Intern (MO 162/2003);*
145. *HOTĂRÂRE DE GUVERN 325/2000 pentru aprobarea regulilor privind transparența și publicitatea achizițiilor publice (MO 180/2000);*
146. *HOTĂRÂRE DE GUVERN 362/2000 privind organizarea inspecțiilor pentru audit intern (MO 210/2000);*
147. *NORMĂ GENERALĂ la ORDIN AL MINISTRULUI FINANTELOR 38/2003 privind exercitarea activității de audit public intern (MO 130bis/2003);*
148. *OMLPTL 1013/873/2001 privind aprobarea structurii, conținutului și modului de utilizare a Documentației standard pentru elaborarea și prezentarea ofertei pentru achiziția publică de servicii (MO 340/2001);*

149. *ORDIN AL MINISTRULUI FINANTELOR 492/2000 privind stabilirea competențelor de constatare a contravențiilor, de stabilire și aplicare a amenzilor prevăzute de art. 32,33 și 34 din ORDONANȚĂ A GUVERNULUI 119/1999 1999 privind auditul intern și controlul financiar preventiv (MO 216/2000);*
150. *ORDIN AL MINISTRULUI FINANTELOR 1012/2001 privind aprobarea structurii, conținutului și modului de utilizare a Documentației standard pentru elaborarea și prezentarea ofertei pentru achiziția publică de produse (MO 336/2001);*
151. *ORDIN AL MINISTRULUI FINANTELOR 1013/2000 privind procurarea ștampilelor și regimul special al evidenței mărcilor alocate structurilor proprii care efectuează certificarea bilanțurilor contabile și a conturilor de execuție bugetară (MO 344/2000);*
152. *ORDIN AL MINISTRULUI FINANTELOR 1014/874/2001 privind aprobarea structurii, conținutului și modului de utilizare a Documentației standard pentru elaborarea și prezentarea ofertei pentru achiziția publică de lucrări (MO 357/2001);*
153. *ORDIN AL MINISTRULUI FINANTELOR 1226/2003 pentru modificarea Normelor metodologice generale referitoare la exercitarea controlului financiar preventiv, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 522/2003 (MO 666/2003);*
154. *ORDIN AL MINISTRULUI FINANTELOR 123/2001 pentru aprobarea Normelor metodologice privind cadrul general al atribuțiilor și exercitării controlului financiar preventiv propriu (MO 79/2001);*
155. *ORDIN AL MINISTRULUI FINANTELOR 1267/2000 pentru aprobarea Normelor minimale de audit intern (Cadrul general) (MO 480/2000);*
156. *ORDIN AL MINISTRULUI FINANTELOR 1291/2001 privind îmbunătățirea activității de certificare a bilanțurilor contabile și a conturilor de execuție bugetară, prin persoane fizice sau juridice agreeate, la instituțiile publice cu mai puțin de 25 de posturi (MO 344/2001);*
157. *ORDIN AL MINISTRULUI FINANTELOR 1476/2003 pentru aprobarea Normelor metodologice privind organizarea și conducerea contabilității patrimoniului instituțiilor publice, a Planului de conturi pentru instituții publice și a Monografiei privind înregistrarea în contabilitate a principalelor operațiuni (MO 36/2003);*
158. *ORDIN AL MINISTRULUI FINANTELOR 167/2001 privind certificarea bilanțurilor contabile și a conturilor de execuție bugetară prin persoane fizice sau juridice agreeate, la instituțiile publice cu mai puțin de 25 de posturi (MO 90/2001);*
159. *ORDIN AL MINISTRULUI FINANTELOR 1679/2003 pentru modificarea Normelor metodologice generale referitoare la exercitarea controlului financiar preventiv, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 522/2003, cu modificările ulterioare (MO 874/2003);*

160. *ORDIN AL MINISTRULUI FINANTELOR 252/2004 pentru aprobarea Codului privind conduita etică a auditorului intern (MO 128/2004);*
161. *ORDIN AL MINISTRULUI FINANTELOR 33/2000 abrogare a Normelor metodologice 700001/2000 privind exercitarea controlului financiar preventiv delegat (MO*
162. *ORDIN AL MINISTRULUI FINANTELOR 332/2000 privind aprobarea Normelor metodologice generale pentru organizarea și funcționarea auditului intern în baza prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 119/1999 privind auditul intern și controlul financiar preventiv (MO 96/2000);*
163. *ORDIN AL MINISTRULUI FINANTELOR 38/2003 pentru aprobarea Normelor generale privind exercitarea activității de audit public intern (MO 130 bis/2003);*
164. *ORDIN AL MINISTRULUI FINANTELOR 520/2003 pentru aprobarea Normelor metodologice privind organizarea și conducerea contabilității veniturilor bugetare (MO 292/2003);*
165. *ORDIN AL MINISTRULUI FINANTELOR 661/2000 privind asigurarea auditului intern al Fondului național, al agențiilor de plăți, al autorităților de implementare și al agențiilor de implementare pentru fondurile comunitare (MO 288/2000) ;*
166. *ORDIN AL MINISTRULUI FINANTELOR 728/2000 aprobare a Normelor metodologice nr. 680035/2000 privind exercitarea controlului financiar preventiv delegat (MO 288/2000);*
167. *ORDIN AL MINISTRULUI FINANTELOR 880/2002 pentru aprobarea Codului privind conduita etică a auditorului intern (MO 595/2002) ;*
168. *ORDIN AL MINISTRULUI FINANTELOR 939/2003 pentru aprobarea Listei membrilor Comitetului pentru Audit Public Intern (MO 542/2003);*
169. *ORDONANȚĂ A GUVERNULUI 85/2003 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 80/2001 privind stabilirea unor normative de cheltuieli pentru autoritățile administrației publice și instituțiile publice (MO 621/2003);*
170. *RECTIFICARE ORDIN AL MINISTRULUI FINANTELOR 38/2003 pentru aprobarea Normelor privind modul de nominalizare a membrilor Comitetului pentru Audit Public Intern publicate în MO 130/2003 (MO 167/2003);*
171. *RECTIFICARE ORDIN AL MINISTRULUI FINANTELOR 522/2003 privind Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 522/2003 pentru aprobarea Normelor metodologice generale referitoare la exercitarea controlului financiar preventiv (MO 401/2003);*

**LISTA DE INVITAȚI
PENTRU WORK-SHOP
- 10.04.2004 -**

1. Propuși de echipa de cercetare¹⁹

a) De la CAPI

- *Șeful CAPI sau un reprezentant al CAPI (recomandare: dl Florian Bercea, profesor universitar)*

b) de la Ministerul Finanțelor Publice

- *șeful UCAAPI sau un reprezentant al UCAAPI*
- *șeful DAPI sau un reprezentant al DAPI (recomandare: dl George Mareș, director)*
- *2 auditori publici intern relevanți de la DAPI (recomandare: dra Liliana Șerbănoiu)*
- *șeful CCF sau un adjunct al acestuia*
- *1 controlor financiar propriu relevant*
- *1 controlor financiar preventiv delegat relevant*
- *un consilier de preaderare (recomandare: dna Gisele Nadalin, consilier de preaderare din partea Ministerului Finanțelor din Franța)*
- *șeful unității de audit public intern din cadrul ANAF (Agenția Națională de Administrare Fiscală)*

c) De la Curtea de Conturi a României

- *un consilier de conturi (recomandare: dl Ovidiu Ispir, consilier de conturi)*
- *un inspector financiar*

d) De la Ministerul Muncii și Protecției Sociale

- *șeful unității de audit public intern (recomandare: dna Monica Negoescu, șef serviciu)*

e) de la Ministerul Integrării Europene

- *șeful unității de audit public intern*

f) de la Ministerul Industriei și Resurselor

- *șeful unității de audit public intern*

g) de la județul Galați (Direcția județeană de Finanțe Publice)

¹⁹ În general, vor fi transmise adrese de invitare la work-shop, în care se specifică funcția celui dorit sau numărul de persoane care ar putea participa, lăsând la latitudinea instituției desemnarea concretă a persoanei (persoanelor) care vor participa efectiv la work-shop; acolo unde avem informații sau recunoaștem anumite capacități convergente cu scopul work-shop-ului, am nominalizat și persoanele în cauză.

- *șeful unității de audit public intern (recomandare: Costică Stancu, șef serviciu)*
- h) de la județul Iași (Direcția județeană de Finanțe Publice)
 - *șeful unității de audit public intern*
- i) de la județul Arad (Direcția județeană de Finanțe Publice)
 - *șeful unității de audit public intern*
- j) de la județul Arad (Direcția județeană de Finanțe Publice)
 - *șeful unității de audit public intern*
- k) de la municipiul București (Direcția municipală de Finanțe Publice)
 - *șeful unității de audit public intern*
- l) de la județul Satu-Mare (Direcția județeană de Finanțe Publice)
 - *șeful unității de audit public intern*
- m) de la județul Sibiu (Direcția județeană de Finanțe Publice)
 - *șeful unității de audit public intern*

2. Propuși de IER

- a) Oficiul National de Prevenire si Combatere a Spalarii Banilor
 - *Nicolae Fuiorea – Director, Directia Cooperare si Relatii Internationale
Tel: 313 52 07, 315 52 80, fax: 315 52 27, e-mail: onpcsb@onpcsb.ro*
- b) Ministerul Economiei și Comerțului
 - *Virginia Cristea Tel: 212 94 85*
- c) Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei
 - *Sorin Botezatu, Consilier superior, Direcția negocieri aderare și preluare
acquis comunitar Tel/fax: 312 33 57, e-mail: die@mms.ro*
- d) Ministerul Finanțelor Publice, Direcția Generală a Vămirilor
 - *Gabriela Mârze – referent de specialitate, Serviciul Integrare Vamală
Europeană și Relații Internaționale Tel/Fax: 310 28 72, e-mail:
iedgv@customs.ro*
- e) Comisia Națională a Valorilor Mobiliare
 - *Raluca Georgescu – Director al Direcției Integrare Europeană,
Tel: 326 67 75, e-mail: raluca@cnavm.rdsnet.ro*
- f) Curtea de Conturi a României
 - *Mândricelu Ana – controlor financiar Tel: 307 87 10, 307 87 48*

**PUNCTAJ DE PROBLEME
PENTRU WORK-SHOP
- 10.04.2004 -**

A. Structura dezbaterii pentru fiecare problemă în parte

- i. gradul de legiferare (normare) – legislația primară
- ii. gradul de implementare – legislația secundară
- iii. gradul de funcționare efectivă – legislația terțiară
- iv. vulnerabilități
- v. aspecte de sustenabilitate
- vi. direcții dezirabile de dezvoltare și perfecționare

B. Lista problemelor (punctaj)

1. problema integrității controlului financiar preventiv delegat în controlul intern la nivelul EGBPUPP (până la momentul aderării României la UE); problema deplasării accentului de la controlul intern la cel extern prin crearea Autorității Naționale de Control (ANC), precum și problema deplasării accentului de la controlul managerial la cel guvernamental (oficial)
2. problema asigurării independenței funcționale a auditorului public intern precum și a controlorului financiar propriu față de managerul EGBPUPP
3. problema formării culturii în materia controlului financiar public intern (CFPI) la nivelul EGBPUPP; problema circuitelor de raportare și de răspundere
4. problema dezvoltării legislației terțiare (manuale, ghiduri, proceduri și tehnici); problema evaluării riscului asociat operațiunilor și problema subsecventă a proiectării pistei de audit public intern
5. problema asigurării valorii pentru bani (atât la nivelul controlului intern cât și la nivelul auditului public intern și al celui extern)
6. problema asigurării uniunii de tratament a fondurilor publice autohtone și a fondurilor publice comunitare (inclusiv problema recuperării banilor publici pierduți)
7. problema suprapunerii controalelor (control financiar preventiv propriu, control financiar preventiv delegat, audit public intern); cum se pot separa cele trei tipuri de control
8. problema măsurii și calității în care auditul public intern evaluează progresele obținute în implementarea CFPI precum și riscurile emergente (inclusiv sub aspectul trecerii de la contabilitatea de casă la contabilitatea de angajamente)
9. problema coordonării între auditul public intern și auditul public extern
10. problema trecerii la auditul performanței (auditul de sistem), atât cu privire la auditul public intern cât și cu privire la auditul public extern.

CHESTIONAR
privind
STADIUL ȘI CALITATEA IMPLEMENTĂRII ȘI FUNCȚIONĂRII CONTROLULUI
FINANCIAR
în România

A. SCURTĂ PREZENTARE

Prezentul chestionar este destinat să releve perceperea și evaluarea specialiștilor, practicienilor și analiștilor în materia controlului financiar, cu privire la gradul și calitatea în care este legiferat, implementat și funcționează actualmente controlul financiar în România.

Prin control financiar se înțelege ansamblul format din: a) controlul intern (controlul exercitat de managerul unei instituții sau autorități publice); b) auditul public intern; c) auditul public extern (controlul exercitat de Curtea de Conturi).

B. ÎNTREBĂRILE²⁰

Casetă de identificare statistică a respondentului

Nume și prenume ²¹	
Vârsta ²²	
Poziția (funcția actuală)	
Instituția (autoritatea) publică	
Experiență în domeniul normării (implementării) controlului financiar (ani)	
Experiență în domeniul aplicării normelor privind controlul financiar (ani)	
Dacă a mai participat, în trecut, la completarea unor chestionare în materia controlului financiar	

I. Evaluări generale

1. *Cum apreciați stadiul de legiferare primară (legislația de bază, constitutivă) a controlului financiar în România:*

²⁰ Răspunsul la întrebări va fi dat prin bifarea cu „x” a liniei care corespunde, în dreptul coloanei „Răspuns”, punctului de vedere al respondentului. Precizăm că sunt și întrebări la care răspunsurile alternative nu sunt două câte două inconsistente, deci la care se pot bifa mai multe variante de răspuns.

²¹ Răspunsul este opțional

²² Răspunsul este opțional

Specificare	Răspuns	Comentarii la răspuns	Alte observații
• privind controlul intern			
a) <i>complet</i>			
b) <i>parțial</i>			
c) <i>nesatisfăcător</i>			
d) <i>nu pot să evaluez</i>			
• privind auditul public intern			
a) <i>complet</i>			
b) <i>parțial</i>			
c) <i>nesatisfăcător</i>			
d) <i>nu pot să evaluez</i>			
• privind auditul public extern			
a) <i>complet</i>			
b) <i>parțial</i>			
c) <i>nesatisfăcător</i>			
d) <i>nu pot să evaluez</i>			

2. Cum apreciați stadiul de legiferare secundară (norme metodologice, coduri deontologice, construcții instituționale etc.) a controlului financiar în România:

Specificare	Răspuns	Comentarii la răspuns	Alte observații
• privind controlul intern			
a) <i>complet</i>			
b) <i>parțial</i>			
c) <i>nesatisfăcător</i>			
d) <i>nu pot să evaluez</i>			
• privind auditul public intern			
a) <i>complet</i>			
b) <i>parțial</i>			
c) <i>nesatisfăcător</i>			
d) <i>nu pot să evaluez</i>			
• privind auditul public extern			
a) <i>complet</i>			
b) <i>parțial</i>			
c) <i>nesatisfăcător</i>			
d) <i>nu pot să evaluez</i>			

3. Cum apreciați stadiul de legiferare terțiară (manuale, ghiduri, proceduri, tehnici, metode etc.) a controlului financiar în România:

Specificare	Răspuns	Comentarii la răspuns	Alte observații
• privind controlul intern			
a) <i>complet</i>			
b) <i>parțial</i>			
c) <i>nesatisfăcător</i>			
d) <i>nu pot să evaluez</i>			
• privind auditul public intern			
a) <i>complet</i>			

<i>b) parțial</i>			
<i>c) nesatisfăcător</i>			
<i>d) nu pot să evaluez</i>			
• privind auditul public extern			
<i>a) complet</i>			
<i>b) parțial</i>			
<i>c) nesatisfăcător</i>			
<i>d) nu pot să evaluez</i>			

4. Cum apreciați crearea și dezvoltarea unei culturi, în cadrul entităților publice (instituții și autorități), favorabile acceptării rolului și funcțiilor controlului financiar:

Specificare	Răspuns	Comentarii la răspuns	Alte observații
<i>a) foarte bună</i>			
<i>b) bună</i>			
<i>c) slabă</i>			
<i>d) nesatisfăcătoare</i>			
<i>e) nu pot să evaluez</i>			

5. Cum apreciați raportul dintre controlul financiar asupra cheltuirii banului public și controlul asupra formării și încasării veniturilor publice, la nivelul entităților publice (instituții și autorități):

Specificare	Răspuns	Comentarii la răspuns	Alte observații
<i>a) echilibrat</i>			
<i>b) este favorizat controlul asupra cheltuielilor publice</i>			
<i>c) este favorizat controlul asupra veniturilor (resurselor) publice</i>			
<i>d) nu pot să evaluez</i>			

6. Cum apreciați proiectarea și aplicarea unor proceduri de evaluare a riscului operațiunilor și tranzacțiilor, la nivelul entităților publice (instituții și autorități):

Specificare	Răspuns	Comentarii la răspuns	Alte observații
<i>a) foarte bună</i>			
<i>b) bună</i>			
<i>c) slabă</i>			
<i>d) nesatisfăcătoare</i>			
<i>e) nu pot să evaluez</i>			

7. Cum apreciați rolul recent createi Autorității Naționale de Control (ANC):

Specificare	Răspuns	Comentarii la răspuns	Alte observații
<i>a) multiplică controlul financiar</i>			
<i>b) simplifică controlul financiar</i>			
<i>c) nu modifică sistemul de control financiar</i>			
<i>d) nu pot să evaluez</i>			

8. Crearea Agenției Naționale de Administrare Fiscală (ANAF) este un semnal pentru:

Specificare	Răspuns	Comentarii la răspuns	Alte observații
a) creșterea eficacității administrării fiscale			
b) creșterea centralizării administrării fiscale			
c) separarea politicii fiscale de administrarea fiscală			
d) nu pot să evaluez			

9. Considerați că închiderea provizorie a capitolului 28 (privind controlul financiar) de negociere a aderării României la UE, fără ca partea română să solicite perioade de tranziție sau derogări este:

Specificare	Răspuns	Comentarii la răspuns	Alte observații
a) corectă			
b) greșită			
c) nu pot să evaluez			

10. Considerați că cultura managementului public din România (central și descentralizat) asigură, pentru controlul financiar, un mediu:

Specificare	Răspuns	Comentarii la răspuns	Alte observații
a) propice			
b) nepropice			
c) indiferent			
d) nu pot să evaluez			

11. Considerați că există structuri instituționale de comunicare și de tratare în cazurile de pierderi de bani publici sau de patrimoniu public ca urmare a fraudei sau a neglijenței:

Specificare	Răspuns	Comentarii la răspuns	Alte observații
a) da, în măsură asiguratorie			
b) da, în măsură relativă			
c) nu în măsură suficientă			
d) deloc			
e) nu pot să evaluez			

12. Considerați că există structuri de comunicare și de tratare în cazurile de pierderi de bani publici sau de patrimoniu public ca urmare a fraudei sau a neglijenței:

Specificare	Răspuns	Comentarii la răspuns	Alte observații
a) da, în măsură asiguratorie			
b) da, în măsură relativă			
c) nu în măsură suficientă			
d) deloc			
e) nu pot să evaluez			

13. **Considerați că există structuri de luptă împotriva fraudei și corupției (în cadrul controlului financiar sau separat):**

Specificare	Răspuns	Comentarii la răspuns	Alte observații
a) da, în măsură asiguratorie			
b) da, în măsură relativă			
c) nu în măsură suficientă			
d) deloc			
e) nu pot să evaluez			

14. **Considerați că mecanisme de evaluare a capacității de perfecționare a controlului financiar și indicatori pentru efectivitate:**

Specificare	Răspuns	Comentarii la răspuns	Alte observații
a) da, în măsură adecvată			
b) da, în măsură relativă			
c) nu în măsură suficientă			
d) deloc			
e) nu pot să evaluez			

15. **Considerați că mecanisme de evaluare a capacității de aliniere la acquis-ul comunitar precum și la cele mai bune practici internaționale în materia controlului financiar**

Specificare	Răspuns	Comentarii la răspuns	Alte observații
a) da, în măsură adecvată			
b) da, în măsură relativă			
c) nu în măsură suficientă			
d) deloc			
e) nu pot să evaluez			

II. Evaluări privind controlul intern

16. **Cum apreciați gradul și calitatea legislației privind înregistrarea și evidența contabilă cu privire la încasarea și cheltuirea banului public:**

Specificare	Răspuns	Comentarii la răspuns	Alte observații
a) foarte bună			
b) bună			
c) slabă			
d) nesatisfăcătoare			
e) nu pot să evaluez			

17. **Cum apreciați gradul și calitatea în care managerii entităților publice (instituții și autorități) reușesc să asigure controlul intern asupra operațiunilor și tranzacțiilor:**

Specificare	Răspuns	Comentarii la răspuns	Alte observații
a) foarte bună			

b) bună			
c) slabă			
d) nesatisfăcătoare			
e) nu pot să evaluez			

18. Cum apreciați gradul și calitatea în care sistemele informaționale/informatic implementate în entitățile publice (instituții și autorități) asigură transmiterea oportună, corectă, completă și certă a informațiilor:

Specificare	Răspuns	Comentarii la răspuns	Alte observații
a) foarte bună			
b) bună			
c) slabă			
d) nesatisfăcătoare			
e) nu pot să evaluez			

19. Cum apreciați măsura în care managerii entităților publice (instituții și autorități) sunt conștienți de responsabilitatea care le incumbă cu privire la exercitarea controlului intern:

Specificare	Răspuns	Comentarii la răspuns	Alte observații
a) foarte bună			
b) bună			
c) slabă			
d) nesatisfăcătoare			
e) nu pot să evaluez			

20. Cum apreciați crearea și dezvoltarea unei culturi, în cadrul entităților publice (instituții și autorități), favorabile acceptării rolului și funcțiilor controlului financiar:

Specificare	Răspuns	Comentarii la răspuns	Alte observații
a) foarte bună			
b) bună			
c) slabă			
d) nesatisfăcătoare			
e) nu pot să evaluez			

21. Cum apreciați raportul dintre controlul financiar asupra cheltuirii banului public și controlul asupra formării și încasării veniturilor publice, la nivelul entităților publice (instituții și autorități):

Specificare	Răspuns	Comentarii la răspuns	Alte observații
a) echilibrat			
b) este favorizat controlul asupra cheltuielilor publice			
c) este favorizat controlul asupra veniturilor (resurselor) publice			
d) nu pot să evaluez			

22. Cum apreciați proiectarea și aplicarea unor proceduri de evaluare a riscului operațiunilor și tranzacțiilor, la nivelul entităților publice (instituții și autorități):

Specificare	Răspuns	Comentarii la răspuns	Alte observații
a) foarte bună			
b) bună			
c) slabă			
d) nesatisfăcătoare			
e) nu pot să evaluez			

23. Cum apreciați decizia de trecere de la contabilitatea de casă la contabilitatea de angajament, la nivelul entităților publice (instituții și autorități), anunțată de Ministerul Finanțelor Publice pentru anul 2004:

Specificare	Răspuns	Comentarii la răspuns	Alte observații
a) dezirabilă și posibilă			
b) dezirabilă dar dificilă			
c) neoportună			
d) nu pot să evaluez			

24. Care credeți că trebuie să fie locul controlului financiar preventiv delegat (actualmente aflat la nivelul Ministerului Finanțelor Publice - MFP):

Specificare	Răspuns	Comentarii la răspuns	Alte observații
a) să rămână la nivelul MFP			
b) să treacă sub responsabilitatea managerului entității publice			
c) să fie desființat			
d) să fie integrat în controlul financiar preventiv propriu			
e) nu pot să evaluez			

25. Cum apreciați proiectarea și aplicarea unor proceduri de evaluare a riscului operațiunilor și tranzacțiilor, la nivelul entităților publice (instituții și autorități):

Specificare	Răspuns	Comentarii la răspuns	Alte observații
a) foarte bună			
b) bună			
c) slabă			
d) nesatisfăcătoare			
e) nu pot să evaluez			

26. Considerați că există implementate, la nivelul entităților publice (instituții și autorități), structuri și sisteme de semnalizare a cazurilor de iregularitate care nu se constituie în fraude:

Specificare	Răspuns	Comentarii la răspuns	Alte observații
a) da, în măsură asiguratorie			
b) da, în măsură relativă			
c) nu în măsură suficientă			
d) deloc			
e) nu pot să evaluez			

III. Evaluări privind auditul public intern

27. Cum apreciați gradul în care auditul intern este perceput de către managerul entității publice (instituție sau autoritate), ca un consilier permanent și general al său:

Specificare	Răspuns	Comentarii la răspuns	Alte observații
<i>a) foarte ridicat</i>			
<i>b) la nivelul necesar și util</i>			
<i>c) slab</i>			
<i>d) nesatisfăcător</i>			
<i>e) nu pot să evaluez</i>			

28. Cum apreciați gradul de independență funcțională a auditorului public intern în raport cu managerul entității publice (instituții și autorități):

Specificare	Răspuns	Comentarii la răspuns	Alte observații
<i>a) foarte mare</i>			
<i>b) suficient</i>			
<i>c) slab</i>			
<i>d) inexistent</i>			
<i>e) nu pot să evaluez</i>			

29. Considerați faptul că prezența de drept a șefului UCAAPI în CAPI:

Specificare	Răspuns	Comentarii la răspuns	Alte observații
<i>a) este consistentă cu prevederile legii 672/2002</i>			
<i>b) este în contradicție cu prevederile legii 672/2002</i>			
<i>e) nu pot să evaluez</i>			

30. Considerați că auditul public intern constituie, în mod efectiv, continuu și permanent, un instrument instituțional de evaluare a controlului intern la nivelul entității publice (instituție sau autoritate):

Specificare	Răspuns	Comentarii la răspuns	Alte observații
<i>a) în cel mai înalt grad, da</i>			
<i>b) în bună măsură, da</i>			
<i>c) într-o măsură insuficientă</i>			
<i>d) nu</i>			
<i>e) nu pot să evaluez</i>			

31. Considerați că standardizarea metodologică, instrumentală și organizațională asigurată de UCAAPI în materia auditului public intern:

Specificare	Răspuns	Comentarii la răspuns	Alte observații
<i>a) este necesară și utilă</i>			
<i>b) este utilă dar nu necesară</i>			

<i>c) este inutilă dar nu eronată</i>			
<i>d) este un factor de centralizare și rigidizare</i>			
<i>e) nu pot să evaluez</i>			

32. Considerați că planurile de audit public intern (misiunile de audit public intern) se fundamentează pe analiza de risc asociat operațiunilor și tranzacțiilor entității publice (insituție sau autoritate):

Specificare	Răspuns	Comentarii la răspuns	Alte observații
<i>a) în totalitate</i>			
<i>b) în mod majoritar</i>			
<i>c) în mică parte</i>			
<i>d) deloc</i>			
<i>e) nu pot să evaluez</i>			

33. Considerați că auditul public intern trebuie săși fundamenteze misiunile specifice pe:

Specificare	Răspuns	Comentarii la răspuns	Alte observații
<i>a) analiza de risc asociat operațiunilor și tranzacțiilor</i>			
<i>b) atingerea obiectivelor entității publice</i>			
<i>c) asigurarea controlului intern eficace și eficient</i>			
<i>d) nu pot să evaluez</i>			

34. Considerați că auditul public intern destinat evaluării conformității (auditul legalității și regularității) este, în raport cu auditul public intern destinat evaluării sistemului (auditul performanței):

Specificare	Răspuns	Comentarii la răspuns	Alte observații
<i>a) mai important</i>			
<i>b) mai puțin important</i>			
<i>c) au o importanță egală</i>			
<i>d) nu pot să evaluez</i>			

35. Crearea unor unități (structuri) teritoriale (regionale) de audit public intern, cu rol metodologic, de îndrumare și de informare, ca o descentralizare a UCAAPI este:

Specificare	Răspuns	Comentarii la răspuns	Alte observații
<i>a) dezirabilă și utilă</i>			
<i>b) inutilă</i>			
<i>c) indezirabilă</i>			
<i>d) nu pot să evaluez</i>			

36. Considerați că actuala asigurare cu resurse de audit public intern este:

Specificare	Răspuns	Comentarii la răspuns	Alte observații
<i>a) foarte bună</i>			
<i>b) bună</i>			

c) slabă			
d) nesatisfăcătoare			
e) nu pot să evaluez			

37. Considerați că misiunile de audit public intern se desfășoară pe baza descrierii și urmării pistei de audit public intern:

Specificare	Răspuns	Comentarii la răspuns	Alte observații
a) în totalitate			
b) în măsură majoritară			
c) în măsură medie			
d) în mică măsură			
e) deloc			
f) nu pot să evaluez			

38. Considerați că misiunile de audit public intern se desfășoară pe baza informării, colaborării sau cooperării cu Curtea de Conturi:

Specificare	Răspuns	Comentarii la răspuns	Alte observații
a) în totalitate			
b) în măsură majoritară			
c) în măsură medie			
d) în mică măsură			
e) deloc			
f) nu pot să evaluez			

39. Considerați că auditorii publici interni este suficient să dețină:

Specificare	Răspuns	Comentarii la răspuns	Alte observații
a) o diplomă universitară în domeniul economic de specialitate			
b) o diplomă universitară în domeniul economic și experiență minimă în controlul financiar			
c) o experiență foarte bună în controlul financiar, chiar fără o diplomă universitară			
d) nu pot să evaluez			

40. Care credeți că trebuie să fie raportul dintre accentele pe care auditul public intern le pune asupra auditării fondurilor publice autohtone, respectiv asupra auditării fondurilor europene (sau, în general, externe):

Specificare	Răspuns	Comentarii la răspuns	Alte observații
a) să prevaleze auditarea fondurilor publice autohtone			
b) să prevaleze fondurile publice europene			
c) să prevaleze fondurile publice externe (inclusiv europene)			

d) să se pună același accent pe cele două categorii de fonduri publice			
e) nu pot să evaluez			

IV. Evaluări privind auditul public extern

41. **Cum apreciați independența structurală și funcțională a auditului public extern (Curtea de Conturi), în raport cu politicul:**

Specificare	Răspuns	Comentarii la răspuns	Alte observații
a) totală			
b) relativ mare			
c) mică			
d) inexistentă			
e) nu pot să evaluez			

42. **Care credeți că ar trebui să fie sfera de auditare externă:**

Specificare	Răspuns	Comentarii la răspuns	Alte observații
a) orice ban public sau patrimoniu public			
b) numai ordonatorii principali de credite			
c) numai marile operațiuni sau tranzacții de importanță și semnificație națională sau strategică			
d) nu pot să evaluez			

43. **Considerați că auditul public extern este exercitat pe baza standardelor internaționale în materie (INTOSAI) și a celor mai bune practici:**

Specificare	Răspuns	Comentarii la răspuns	Alte observații
a) în totalitate			
b) în proporție majoritară			
c) în mică măsură			
d) deloc			
e) nu pot să evaluez			

44. **Considerați că Curtea de Conturi a României trebuie să realizeze și auditul performanței (auditul de sistem), alături de auditul de conformitate (auditul legalității și al regularității):**

Specificare	Răspuns	Comentarii la răspuns	Alte observații
a) cu necesitate			
b) nu este necesar, dar este util			

<i>c) este inutil, deoarece Curtea de Conturi examinează întotdeauna ex post</i>			
<i>d) nu pot să evaluez</i>			

45. Cum apreciați rolul jurisdicțional al Curții de Conturi:

Specificare	Răspuns	Comentarii la răspuns	Alte observații
<i>a) este obligatoriu</i>			
<i>b) este util, deoarece este specializat</i>			
<i>c) este inutil, deoarece se vor crea tribunalele comerciale</i>			
<i>d) este disfuncțional, deoarece poate să nu fie independent</i>			
<i>e) nu pot să evaluez</i>			

46. Considerați că misiunile de audit public extern ale Curții de Conturi sunt fundamentate pe analiza de risc asociat operațiunilor, tranzacțiilor și proceselor care privesc banii publici și patrimoniul public:

Specificare	Răspuns	Comentarii la răspuns	Alte observații
<i>a) în totalitate</i>			
<i>b) în măsură majoritară</i>			
<i>c) în măsură medie</i>			
<i>d) în mică măsură</i>			
<i>e) deloc</i>			
<i>f) nu pot să evaluez</i>			